

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

ΕΤΟΣ Β'. ΦΥΛΛΑΔ. ΙΑ'.

15 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1874.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ, ΔΙΩΝ ΕΜΠΟΔΙΖΟΝΤΑΙ ΤΑ ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ.

ΔΙΑΤΡΙΒΗ ΑΝΑΓΝΩΣΘΕΙΣΑ ΕΝ Τῷ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚῷ
ΣΥΛΛΟΓῷ « ΠΑΡΝΑΣΣΩ »

ΥΠΟ

ΣΤΕΦΑΝΟΥ Δ. ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ.

(Συνέχεια καὶ τέλος).

Γ'.

ΠΟΙΝΗ ΒΕΒΑΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΟΣ.

Ὁ νομοθέτης, ὅστις θέλει νὰ ἐμποδίσῃ τὰ ἀδικήματα, πλὴν τῶν ἄλλων μέσων, ἅτινα πρέπει νὰ διατάξῃ, ἀπαιτεῖται καὶ ποινὴν νὰ ὀρίσῃ ἐπιβαλλομένην εἰς τοὺς τὰς τοῦ νόμου διατάξεις μὴ σεβασθέντας. Διὰ τῆς ποινῆς δὲ ταύτης πρὸς τῆς πράξεως ὀριζομένης, πλὴν τῶν ἄλλων κυρίων ἀποτελεσμάτων, ἐπιδιώκεται βεβαίως καὶ ἡ ἀποτροπὴ τῶν ἐπιφερόμενων νὰ ἀδικήσωσιν ἀπὸ τῆς ἀδικίας. Ὅτι δὲ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μετὰ τῶν ἄλλων ἀποτελεσμάτων ἐπιφέρει ἡ ποινὴ, ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς πείρας καὶ κοινῆς συνειδήσεως. Ἄλλ' ἵνα τῷ ὄντι τοῦ καλλίστου τούτου ἀποτελέσματος ἐπιτύχῃ ἡ ποινὴ, δὲν πρέπει νὰ ᾖναι ὑπέρμετρος ἢ ἐλάσσων τοῦ δέοντος· καθ' ὅσον εἰς μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν παράγει ἀδικίαν, ἀντὶ νὰ ἄρῃ τὴν γεγεννημένην, εἰς δὲ τὴν δευτέραν ἀφίνει τὸ ἀδικόν, ἀντὶ νὰ ἐξαλείψῃ αὐτό. Ὡς ἐκ τούτου δὲ ἐμφυγόνει τοὺς τὴν τοῦ νόμου παράβασιν βουλευομένους· ἀπαιτεῖται ἐπομένως ποινὴ ἀνάλογος. Ἄλλὰ καὶ

τοιαύτη ποινὴ δὲν ἀρκεῖ, ὅταν μόνος ὁ νόμος ἀπειλῇ διὰ τῶν ἀψύχων γραμμάτων του, τὸ δ' ἐμφυχόν δίκαιον, ὁ δικαστὴς, ἀμελεῖ τῆς τοῦ νόμου ἀκριβοῦς ἐφαρμογῆς. Ὅπως λοιπὸν περισταλώσῃ διὰ τῆς ἀναλόγου καὶ δικαίας ποινῆς τὰ ἀδικήματα, ἀπαιτεῖται ὁ νόμος νὰ ᾖναι ἀνατεθειμένος εἰς δικαστὰς ἐνόρκους τὸ ἑαυτῶν καθήκον ἐκπληροῦντας καὶ ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως αὐτῶν νὰ μὴ ἐκμηδενίζηται δι' ἀδικαιολογήτου χάριτος ἢ ἀθεμίτων μέσων, ἅτινα ἀπέναντι τοῦ δικαίου οὐδὲλως πρέπει νὰ ἔχωσιν ὑπόστασιν.

Ἡ δὲ ἀκριβὴς ἐκτέλεσις τοῦ παραβιασθέντος νόμου πρέπει νὰ ᾖναι τὸ μέλημα παντός πολίτου, μάλιστα δὲ τῶν ὡς ἐκ τῆς θέσεως αὐτῶν ὑποχρέων. Καὶ ὅμως προκειμένου περὶ ἐκτελέσεως τοῦ νόμου, ἰδίᾳ δὲ τῶν δικαστικῶν ποινικῶν ἀποφάσεων, δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν, ὅτι παρ' ἡμῶν οὐ μικρὰ ὑπάρχει ἀταξία, ἵνα μὴ εἰπώμεν ἐντελὴς ὀλιγωρία. Ἐπιβλέψατε, κύριοι, πρὸς τὰς παρ' ἡμῶν φυλακὰς, ἐξετάσατε τὴν κατάστασιν αὐτῶν, καὶ θέλετε ἴδει, ὅτι ἡ ἐκτέλεσις τοῦ νόμου μεγάλως προσκόπτει παρ' ἡμῶν. Οὐτε σύστημα ἐν ταῖς φυλακαῖς ἡμῶν ὑπάρχει, οὔτε τήρησιν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου διατεταγμένων ἀπαντᾷ τις. Κατάδικοι μετὰ ὑποδίκων, βήτως τοῦ νόμου ἀπαγορευόντος τοῦτο, ἐν ταῖς αὐταῖς δωματίοις διαμένουσιν. Ἡ δὲ διάταξις τοῦ νόμου, δι' ἧς μονοῦται ὁ ὑπόδικος, ἵνα μὴ συνεννοούμενος μετ' ἄλλων ἀποπλανήσῃ τὴν δικαιοσύνην, οὐδεμίαν εὐρίσκει παρ' ἡμῶν ἐφαρμογὴν, ἢ μάλλον καταστρέφεται ὑπ' αὐτῆς τῆς πολιτείας, ἥτις συσχετίζει τὸν ὑπόδικον μὲ πεπειραμένους κακούργους δυνάμενους ἐκ τῆς ἰδίας πείρας νὰ συμβουλευώσιν τοὺς ἐπιζητούντας νὰ ἀποφύγῃσι τοὺς ὄνυχας τῆς δικαιοσύνης. Καὶ ἰδοὺ διατὶ πολλὰ τῶν ἐγκλημάτων διαφεύγουσι τὴν δικαιοσύνην ἐπὶ μεγίστη τῆς πολιτείας ζημίᾳ. Διότι ἐκ τῆς ἀτιμωρησίας προέρχεται ἡ θρασυτὴς καὶ ἡ πρὸς τὰ ἐγκλήματα βροπὴ τῶν ἀμφιβόλων διαθέσεων ἀνθρώπων. Δὲν ἀρκεῖ δὲ, κύριοι, ὅτι τὰ γεγεννημένα ἀδικήματα διὰ τοιούτου

άτελους ή μάλλον ολεθρίου συστήματος καθίστανται πολλάκις αναπόδειατα, αλλά και ως εκ τής του υποδικού επί μακρόν χρόνον διαμονής και συνάψεως σχέσεων μετά προσώπων, άτινα αψη ή πολιτεία ως άξια συναναστροφής και εμπιστοσύνης ύπέδειξεν, επιτυγχάνεται ή συμφωνία διαπαρέχου; νέων άδικημάτων, και ή εξαφάνισις των ίχών, άτινα ήδύνατο να άποδειξέωσιν άλλα τελεσθέντα. Δηλ. ενώ ή πολιτεία τιμωρεί τοιαύτας ένώσεις και εταιρίας, γίνεται αψη ή ίδια πρόβενος αψών.

Υπέθεσαμεν τον ύποδικον, όστις έτέθη εις τοιούτου είδους φυλακής ένοχον και είδομεν τά άτοπα, άτινα πηγάζουσιν εκ τοιούτου είδους συστήματος. Εάν όμως θεωρήσωμεν, έπως και ό νόμος θεωρεί τον ύποδικον άθών μέχρι τής καταδικαστικής αποφάσεως και πέραν αψής πολλάκις, τότε δεν τίθεται άρα γε ήμιν δικαίως τό έρώτημα, διά τίνος λόγον έναντίον του νόμου θεωρούμεν τον ύποδικον ένοχον και τον άναγκάζομεν να συζηή οψη ή επί ελίγον, αλλά πολλάκις επί έτος και πλέον, μετ' άποδειξιμένων κακούργων πολλάκις δυναμένων να βλάψουσιν αψών; Δεν παρίσταται ήδη καταφανώς αψη ή πολιτεία άδικούσα τον πολίτην, έπως δήθεν ύπερ του δικαίου ένεργήση; Διά δε τής τοιαύτης τής πολιτείας διαγωγής δεν επιβάλλεται εις άνθρωπον άθών προ πάσης δικής και καταδικής φρικτή και πάν ένρον ύπερβαίνουσα ποινή; Και ποία μεγαλειτέρα ποινή δύναται να ύπαρέξη από του να συζηή άνθρωπος ύποτιθέμενος άθώος μετ' άποδειξιμένων κακούργων; Η πολιτεία διά τοιούτου συστήματος, εκτός του ότι άδικεί, άντι να άρη την παρ' άλλων γεγενημένην άδικίαν, και έαυτην βλάπτει μεγάλως, καθόσον πρώτη θέλει συναισθανθή τās εκ τής κακής του ύποδικού συναναστροφής συνεπίεας. Διότι εάν ό ύποδικός τύχη να ήται φύσει άσθενούς, περιωρισμένης διανοίας, ίσως δε και διαθέσει να πράξη έγκλημα, εύκόλως συναναστρεφόμενος εύγλώσστος και περιφανής διδασκάλλους, θέλει άκολούθως τή σοφία αψών παραγγέλλματα και φιλοτιμηθή μάλιστα να άποδείξη έσφαλμένον τό ρητόν « ουα εστι μαθητής ύπερ τον διδάσκαλον αψού. »

Ίσως δε τις ένταυθα άντιτάξει, ότι ταύτα πάντα συμβαίνουσιν ένενεκ έλλείψεως καταστημάτων έπικουρόντων εις τοποθέτησιν των καταδικών και ύποδικών. Δεν άρνόμεθα τήν έλλειψιν. Αλλ' έρωτώμεν, δύναται αψη να δικαιολογήση ήμās; Είναι, κύριοι, άπολύτως τάχα άδύνατον εις τό ήμέτερον ένθνος, τό όποίον έκαστομήνρια όλόκληρα επί άνωφελών έργων, πολλάκις δε και άναξίως του Έλληνικού όνόματος έδαπάνησε, να διαθέσει ελίγας χιλιάδας δραχμών προς εξασφάλειαν των πολιτών του, χάριν τής ίδιας ευδαιμονίας του; Εάν δε αί πρόσοδοι του ένθνου δεν επαρκώσιν επί τή ύποθέσει, ότι καλώς και νομίμως διαχειρίζονται και διανέμονται εις άλλας σπουδαίας του κράτους άνάγκας; εάν οι πολίται δεν δύναται να έλθουσιν εις επικουρίαν του ένθνου, έπως πληρωθή άνάγκη τοσοούτον άναπόφευκτος και ουσιώδης, ύσφ ουσιώδης είναι και άναγκαία ή ύπαρξίς του ανθρώπου και τής πολιτείας, είναι τάχα άδύνατον να συνασθή δάνειον τι προς τόσον ώφέλιμον σκοπόν μέλλον και συντελέση, άφού τόσα άλλα συνασθέντα μέχρι σήμεραν έχρησήμεσαν πολλάκις εις ματαίους και ιδιοτελεις σκοπούς; Ίδου λοιπόν, ότι τό κακόν τής έλλείψεως φυλακών δεν είναι άναπόφευκτον, ώστε να μη δύναται τις να τό καταλογίση εις τήν ήμετέραν άμέλειαν και κουράτητα' ουδέεις, κύριοι, δικαιολογείται πατε, τον λόγον τής άνάγκης επικαλούμενος, όταν ή αψη ό ίδιος προύκαλεσεν αψη, ή έμπέσει εν δεινή θέσει έμμεση χωρίς να προσπαθήση να εξαίψη, δοκιμάζων όλα τά τυχόν παρουσιάζόμενα εις αψη μέσα και δυνάμενα να τον άπαλλάξουσιν. Έξακολουθούσυντες τήν έξέτασιν των φυλακών, καθόσον εις τον σκοπόν ήμών άνάγεται, εύρίσκομεν και

άλλας έλλείψεις εις τās παρ' ήμιν φυλακās, άς κρίνομεν καλόν να μη άποσιωπήσωμεν.

Και ό νόμος και οι συγγραφείς μεταξυ των προς μείζονα ένέργειαν τής ποινής και διόρθωσιν του άδικήσαντος μέσων κατατάττους τήν έργασίαν. Δυστυχώς όμως αψη, ήτις ύπό του ίσρου Αύγουστίνου προς αψη τήν προσευχήν έξωμοιώθη ου μόνον έλλείπει εν τοίς παρ' ήμιν φυλακās, αλλά και μεγάλως άντι να προκαλήται, έμποδίζεται. Έν δε μικρόν παράδειγμα και μια απλή έπίσκεψις των φυλακών δύναται να καταδείξωσι τήν αψηθειαν των λεγομένων. Τουτό δε θέλομεν άναφέρει ήμιν, άφίνοντες ήμās να άναζητήσητε πλείω επισκεπτομένους τās φυλακās. Τās φυλακās των ύποδικών επισκεπθέντες κατά τό παρελθόν έτος μεταξυ των άλλων αθλιότητων, άς ή αψη άποδείξει τοίς πασι να καταστήσωμεν γνωστάς, είδομεν και τό εξής πρωτοφανές τψ έντι παράδειγμα κακής και άξιοπρεπούς επιτετραμμένου τήν φρουράν των ύποδικών δημοσίου λειτουργού διαγωγής. Είδομεν δηλ. κατάδικόν τινα έμπροσθεν του φρουρούντος τρέμοντα και μετ' αψών παρακαλούντα τον γενναίον στρατιωτικόν να άποδώσιν αψη κομψόν τι κομβολόγιον, όπερ μετ' πολλού κόπου κατασκεύασεν. Αί δεήσεις δε του όσουχού καταδικού, όστις εν τσοούτω κατά νόμον πρέπει να έργάζηται, δεν εισπικούσθισαν και ό άπρόμητος στρατιωτικός ουκ ελίγον έξογκούμενος εκ των δεήσεων, παρέσχε προφανεστάτην άποδείξιν τψ καταδικώ, ότι είναι ματαιοπονία τό έργάζεσθαι. Τό παράδειγμα τουτό δεν άναφέρει ως σπάνιον και μοναδικόν, άλλ' ως έν εκ των πολλάκις συμβαίνόντων και επαναλαμβανόμενων παρ' τινων στρατιωτικών πολυ ελίγον γνωσκόντων τό καθήκόν των. Μετ' άπορίας δ' έμάθομεν παρ' τινων ύποδικών, ότι τινές στρατιωτικοί και επιτακτικώς παραγγέλλουσιν δι' έαυτούς ή φίλους των έργα, ίνα τά λάθουσιν, όταν αναλάβωσι τήν φρουράν' έννοείται άνευ τωδ άμοιβής ή άντι ελίγων ραπισμάτων. Διά του παραδείγματος, ούτινος έμνήσθημεν, δεν έννοούμεν, ότι πάντες οι στρατιωτικοί παραμελούσι τό καθήκόν των, άλλ' ότι ύπάρχουσι δυστυχώς και τινες μεταξυ αψών, οΐτινες εις ουδέν λογίζονται αψού. Ένεκα δε τοιούτου πολλάκις επιβάλλεται εις τοις καταδικούς τό μίσος και ή προς τήν έργασίαν άποστροφή, εξ ής γίνονται ουκ ελίγα άδικήματα. Και τή αψηθεία ουδείς δύναται να μεμφή τοις μένοντες εκ των καταδικών άργους ή προσποιουμένους άνοιαν τέχνης τινός, άφού κατ' ουδέν δύναται να άποθή ώφέλιμος αψητις ή έργασία. Τό παράδειγμα, τουτό, ύπερ έμνήσθημεν, άν και εις λεπτομερείας άναφερόμενος, άποδεικνύει, ότι παρ' ήμιν δυστυχώς ύποσθηθεται ή άργία άντι τής ύπό του νόμου παραγγελλόμενης έργασίας, και ότι, άν ύπάρχωσι παρ' ήμιν σπέρματά τινος δυνάμενα διά τής συνδρομής τής πολιτείας να παραγάγουσι μέγιστα άποτελέσματα, τά καταστρέφομεν, ενώ άλλοι ήθελον εύχηθή να έγεννώντο. Προς ένίσχυσιν δε του συμπεράσματος τοιούτου θέλομεν προχωρήσει εις τήν έξέτασιν των παρ' ήμιν φυλακών.

Εάν σπουδάσωμεν λοιπόν, τον βίον και τον χαρακτήρα των διαφόρων εγκληματιών, σπανιότατα δε θέλετε εύρει εν αψητοις και τινος προτερήματα, ίνα μη είπωμεν και τινος άρετάς. Παραδείγματα πλείεστα συγγραφείς, ένασχοληθέντες εις τήν έξέτασιν του βίου των διαφόρων κακούργων, άναφέρουσιν, εξ ών έξάγεται, ότι και εν αψη τψ κακώ εισδέει τό καλόν, και καταλαμβάνει χωρον τινά, έπως, επικταυνόμενος, επικρατήση και εξουδετερώση πάν άντικείμενον αψη. Οι αψητοι συγγραφείς μαρτυρούσιν, ότι τά προτερήματα, όσα τυχόν εν τοίς διαφόροις κακούργοις ένυπάρχουσιν, εάν έντέχνως τά μεταχειρισθή τις, προσλαμβάνουν εν άνάγκη και άλλα πρόσφορα μέσα, δεν είναι έντε-

τώς άδύνατον να μεταβήλη πονηράς φύσει εις αγαθάς. Περί τοιούτου ίδου τί λέγει ό K. I. A Ζώτος εν τή εν Σόλων δημοσιουθείσῃ « περί του σκοπού τής ποινής και τή εν φυλακās διανύσεως ταύτης διατριβή του. » Είναι άναντίρρητον, ότι ή φύσις του ανθρώπου είναι ποικίλη, και ότι άνόμοιος όυτος έπλάσθηται: έσωτερικώς διαθέσειν αψού ως τη έξωτερική μορφή, οχη ήττον όμως έχει εν έαυτψ έσωτερικώς ιδιότητος γενικώς όμοίας, διαφερούσας μόνον ως προς τήν άνάπτυξιν' τοιούτου δεδομένου, κατανοεί έκστος, ότι και αψη ό προς τό εγκλημα βέπων διά μέσων ελλόγων και άρμοδιών προσέργεται επί τέλους ένώπιον του μεγάλου τής συνειδήσεως κριτηρίου και προ των ποδών αψητου όδούρομενος τά όπλα τής κακίας και μογηρίας κατατίθησιν. Τοίς πασι δε γνωστόν είναι, ότι πλείστοι τής έσχάτης ποινής τυχόντες, ωμολόγησαν τήν πράξιν αψών εν τψ τόπω τής καταδικής, μετενόησαν και συνεβολεύσαν τοις θεατās τής έκτελέσεως τής θανατικής ποινής, τό εγκλημα να άποστρέφωσιν. Έκ τούτου δε δήλον γίνεται, ότι ή μετάνοια εγκείται τψ ανθρώπω και καθήκον τής πολιτείας είναι να μη άφήση αψη την ύπώτασσαν, ερεθισθημένην δε εν ώρα καθ' ήν ή ποινή του ληθάργου εγκείρει ταύτην, αλλά πριν, ένόσω ό άνθρωπος ζή και ένώπιον αψητου δεν έχει τήν λαιμητόμον. » Ακούσωμεν δε τί λέγει και ό Μιττερμαίερ εν τψ συγγράμματι αψητου περί θανατικής ποινής. « Πολύπειροι υπάλληλοι των φυλακών μαρτυρούσιν, ότι επέτυχον να άναμορφώσων έντελώς καταδικούς, κερδίζοντας τήν εμπιστοσύνην των, καταδεικνύοντας αψητοις ένταρκώς τήν βαρύτητα και τās αιτίας του άμαρτήματός των, έξυπνίζοντας τό αίσθημα τής άρετής, ύπερ ύπνωπτες εν τή ψυχή αψητων, και ύπερ ουδύλως σθένυνται εν τψ ανθρώπω, και πείθοντες αψητους, ότι ήδύνατο να έξιλωσώσιν τό εγκλημα των δι' αγαθών πράξεων και άμέμπτου βίου. Παρατηρήσαν συνήθως νέαι μητέρες, επί παιδοκοτονία καταδικασθείσαι, να διακριθώσιν επί έκτάκτω στοργή ύπερ των παιδιών εν ταίς οικίαις, εις άς αψητοι εισήλθον μετ' την εκ τής φυλακής έξόδον των. Μετ' αψη. Κωτσάκη Σελ. 237.

Έν των γενικών δε τοιούτων παρατηρήσεων όρμώμενοι, εάν θελήσωμεν να εισέλθωμεν εις τās διαθέσεις, τά φρονήματα και τον βίον των εν ταίς παρ' ήμιν φυλακās εγκληματιών, θέλομεν έδει μετ' άπορίας, ότι τό ηρηκευτικόν αίσθημα ου μόνον άπέσβέσθη εν τοίς καρδίας αψητων, αλλά και σούνατιόν, ότι είναι τό επικρατέστερον όλων των άλλων αισθημάτων. Θέλω δε άναγνωσίη ήμιν έπιστολήν ληταυ ελίγας ώρας προ του θανάτου του γραφείσιν, ίνα κρίνητε μόνος περι τής των λεγομένων μου αψηθείας. Έχει δ' ως εξής.

« Αδελφέ μου Νικολάκη σās άσπάζομαι. Έν άσμπολιώ Σαλαμινά τή 6 Μαΐου 1870. Σās παρακαλώ, αδελφέ μου, να δώσης 50 δραχμάς εις τήν άγιαν Παρασκευήν εις τό λιμογάργι, και εις τον άγιον Ιωάννην, εις τό Παλαιχωρι να δώσης 30 δραχμάς. Δύο οκάδες λάδι να δώσης έξω εις τό έξωτερικό Νισχωρι. Δύο οκάδες λάδι εις τήν Παναγιάν τήν Ήρηότισσα, και όταν φθάσης εις τό χωριό μου, ήτι προαίρεσαι δώσε εις τά Βακούφια διά τήν ψυχήν μου. Και αδελφέ μου σοι άφίνω εύχη και κατάρα να μην μείνης εις αψη τά χωμάτα, αλλά να πάγης εις τήν πατρίδα, και να γράψης γράμμα εις τήν μάνα μας και να τής γράψης, ότι άπόθανα, και έχι ότι άπερω από αψητον τον άτιμον θάνατον, και τό παιδί μου να μη μου τό άφήσης εις αψη τά χωμάτα, αλλά να τό πάρης εις τον τσοβά και να τό πές τής μάνας μας να τό παραδώση εις κανένα άλλον. Και άν ή γυναίκα μου δεν έχη σκοπόν να πανδρευθή, να τήν πάρης σου και να τήν πές στην παπρίδα και να τήν περιποιηθής ως αδελφή σου, γιατί έχω έλπιδόν,

ότι να μη ζητήση να πανδρευθή' ειδή και θέλει να πανδρευθή να μη τής πάρης από τά άσημικά που τής έχω πάγει, αλλά μόνον τό δακτυλίδι που έχει τό όνομά μου. Εις τό χωριό μας, εις τον άγιον Νικόλαον να κάμης ένα στεφάνι και να τό βάλης εις τήν εικόνα του άγιου Νικόλαου, αλλά να γράψης και τό όνομά μου επάνω. Με τον Γιαννάκη Φούντα να μη ζητήσης να κάμης φιλονεκία για τά πρόβατα και να μās άναθεματίσουν, άλλ' ό,τι σοι δώσει αψη να πάρης. Τά δε γελάδια όπου έχω στο Δίβρι, έπως θέλεις κάματα. Και άν θέλη να πανδρευθή ή γυναίκα μου, τι θέλεις δώσε της, και φρόντισ να μην ζητήσης να κάμης τρέλαις με τοις έχθρούς μας και σβύνεις τό όνομα του πατέρα μας, άλλ' όπου τοις άπαντας, να τοις χαίρηται και ό Θεός άς τοις κρίνη, διότι έχω τοις έσυγχώρησα. Όταν ήμουν παιδί του πήρα μιά φορά του Παπα Βίτου από τήν εκκλησία τά μνηαία και με καταγράθη. Λοιπόν να τό ειπής εις ένα πνευματικό, και να με εϋλογήση εις τό μνημά μου, γιατί λυπούμαι μήπως και δεν λυώσιν τό κορμί μου. Και όταν πές εις τό χωριό, να κάμης ένα τραπέζι και να μαζέψης όλους τοις όμηλικούς μου και να τοις ειπής, ότι σήμερα πανδρεύεται ό Θωμάς, επειδή δεν εύρέθηκα εις τον γάμον μου. Και άν έχης σκοπόν να κάμης καμμίαν κακήν πράξιν εις αψητου που μ' έδίδαξαν, σοι άφίνω κατάρα να παράσης και ου από αψητον τον θάνατον' εάν δε θά πές εις τήν πατρίδα, να φροντίσης διά τό παιδί μου, να τό έχης ως παιδί σου. Και τά όσα σοι γράφο, φρόντισ να τά κάμης όλα. Φρόντισ αν ήμπορείσης να μου πάρης τό κορμί μου, και να μου τό θάψης εις τό Λιμογάργι, διπλα εις τό κτήμα του άφεντικού μου, και αν δεν ήμπορείσης τό κορμί μου, να μου πάρης τοιλάχιστον τό κεφάλι μου. Εάν πάρης τό κορμί μου και ήμπορείς να με θάψης δίπλα εις τό μνημα του άφεντικού μου, και να κάμης μίαν πλάκα, να μου βάλης και τό όνομά μου. Και εάν θά μείνης 2 ή 3 χρόνια, να πάρης τά κόκκαλά μου, και πάντοτε και όπου άπαντήσης πτωχό, γυμνο, να τον πάρης εις τό σπήτι και να τον συνδράμης έπως ήμπορείσης, διότι άλλως δεν θά δώσης ψυχή εις τον Θεόν. Και ή νουνα καθώς και ή Βασιλική και όλοι οι ύπηρεται να με συχωρέσουν με τήν ψυχή τους. Και ό Παπα Αθανάσιος να έρθη ό ίδιος εις τό μνημά μου να μου άπεράση μιά εύχη. Να ειπής και εις τοις βλάχους και εις τοις χωριάτας του λιμογάργι να με συχωρέσουν όλοι με τήν ψυχή τους. — Εις τό Ρίζο Μανώλη έχω τό ωρολόγι μου, να τό πάρης και δώσε του 28 δραχμάς και να πουλήσης τό δικό σου και να κρατήσης τό δικό μου διά ένθύμηση. — Και εις τήν μάνα του Κώστα να γράψης να μου δώση τήν εύχη. Και εις τον Αθανάσι Μίλλο να του ειπής, ότι κάμης να ήται συχωρημένα. Εις τό σπήτι του άφεντικού μου έχω δύο τρομπόνια και πουλήσε τα διά τήν ψυχήν μου. — Σε γλυκοασπάζομαι αδελφικώς και μένω ό νεκρός αδελφός σου. » « Θωμάς Ιωάννου. » « Επιγραφή. Προς τον Κύριον Νικόλαον Ιωάννου, παρ' του αδελφου του Θωμά Ιωάννου. » « Αίαν καταπειθον. » « Εις όπου ύπάρχει. » (*)

(*) Όρα « Αύγης » Αριθμ. 2669.

μέν ποίαν και πόσιν δεν ἤδυνάτο νὰ ἔχη ἐπιβροῆν ἐν τοῖς κακουργοῖς τοῦτοις ἐνυπάρχον θρησκευτικὸν αἶσθημα, χάριν τοῦ ὁποίου πολλάκις ἐξετίθεντο εἰς κινδύνους νὰ συλληφθῶσιν ὑπὸ τῆς πολιτείας; Ποῖα δὲ μεγάλα ἀποτελέσματα δεν ἤδυνάτο νὰ παραγάγη, εὖν ἐκαλλιστεροῦτο, ἐνισχυέτο και ἐκαθαρίζετο ἐκ τῶν προλήψεων και τῶν ἀντιβιαινόντων εἰς τὴν ἀληθῆ θρησκείαν πράξεων και ἰδεῶν; Και ὅμως, ἐνῶ πολλοὶ τῶν κακουργῶν, τῶν ἐν ταῖς παρ' ἡμῖν φυλακαῖς διατελούντων, και καθ' ὃν χρόνον ἐν πάσῃ κακίᾳ διέτρεχον τὰ ὄρη και τοὺς ἀποτόμους βράχους, δεν ἤθελον νὰ ἀποστῶσι τῆς θρησκείας, ἧς ἐνεκα πολλάκις ἠνάγκασον τοὺς ἱερεῖς νὰ τελῶσιν ὑπερ αὐτῶν λειτουργίας, ἡ πολιτεία συλλαμβάνουσα αὐτούς και βίπτουσα ἐν ταῖς φυλακαῖς, ἀδιακώπως πλήσσει τὸ ἐσφαλμένον μὲν, ἀλλ' ὀπωσδήποτε θρησκευτικὸν αὐτῶν αἶσθημα και τὸ ἐπιτάσσει νὰ σιγῇ ἐπὶ χρόνον μακρὸν, ἡ και ἰσοβίως ἡ πολιτεία, ἧτις ὠφελομένη ἐκ τοῦ θρησκευτικοῦ αὐτῶν αἰσθηματος, ἤδυνάτο νὰ καταδείξῃ τὴν ἀληθῆ θρησκείαν εἰς τὰ ἀμοιρούνα πνευματικῆς τινος ἀναπτύξεως ἄθλια ὄντα και δι' ἱερῶν ἀναπτυγμένων νὰ ἐξαγάγῃ τὰς ψυχὰς αὐτῶν. Δι' ὅσων δὲ εἴπομεν μέχρι τοῦδε περὶ βελτιώσεως τῶν καταδικῶν δεν ἐνοούμεν, ὅτι ἡ πολιτεία δεν πρέπει νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν ἀκριβῆ τῆς ποινῆς ἐκτέλεσιν, ἧτις νομίμως ἐπεβλήθη εἰς τοὺς ἀδικήσαντας, ἀλλὰ νομιζόμεν, ὅτι κατ' οὐδὲν ἐμποδίξει τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ποινῆς ἡ θρησκευτικὴ διδασκαλία, ἧτις μεγίστην δύναται νὰ ἔχη ἐπιβροῆν εἰς τὰς τῶν ἀδικησάντων ψυχὰς. Ἄλλως δ' ἐρωτῶμεν ἐν τίνι δικαιοματι ἡ πολιτεία δύναται νὰ ἀπομακρύνῃ τῆς θρησκείας τοὺς ἐν αὐτῇ δυναμένους νὰ εὐρωσιν ἴσως τὴν σωτηρίαν τῶν καταδικῶν; Και ἐνεκα τίνος λόγου ἀποχωρίζει ἡ πολιτεία τὸν κατὰδικον ἢ ὑπόδικον τοῦ ναοῦ, ὅστις δύναται νὰ ἐπιφέρει αὐτῷ τὴν κατάνυξιν και τὴν μετάνοιαν; Πολιτεία, κύριοι, ἧτις ἐν ταῖς φυλακαῖς αὐτῆς δεν ἔχει ἱερέα και ναὸν, εἰς ὃν ὁ κατὰδικος ἢ ὑπόδικος νὰ προσέρχεται ἐν πεποινήσει φρονούμεν, ὅτι ἀσεβῶς ἔχει πρὸς τὴν θρησκείαν τοῦ Σωτῆρος τῶν ἀνθρώπων, ὅστις, ὡς εἶπεν, ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον, ἵνα σώσῃ καλοὺς και δικαίους, ἀδίκους και ἁμαρτωλοὺς.

Καίτοι δὲ ἤδυνάμεθα και πολλάς ἄλλας ἐλλείψεις τῶν παρ' ἡμῖν φυλακῶν νὰ καταδείξωμεν φοβούμενοι ὅμως μήπως δεν εὐρωμεν ὅριον, ἐν ᾧ νὰ μείνωμεν, περιοριζόμεθα εἰς τὰ ὀλίγα, ὅσα εἴπομεν. Ἦδη δὲ μεταβαίνομεν νὰ ἐξετάσωμεν συντομώτατα τὰ μέσα τῆς συγκοινωνίας, καθ' ὅσον εἰς τὸν σκοπὸν ἡμῶν συμπέλλουσι.

Δ΄.

Γνώρισμα δὲ πεπολιτισμένου ἔθνους εἶνε ἡ συγκοινωνία, ἡ ὅσον οἶόν τε ἐντελής και ἀπρόσκοπος. Τὰ δὲ μέσα τῆς συγκοινωνίας, εἰπέ τις, εἶνε ἀσφαλὲς τεκμήριον ἀνθρώπων εὐμοιρούτων καλῆς διοικήσεως, ὡς και ἡ ἐλλείψεις ἀνθρώπων κακῶς διοικουμένων. Και ἀληθὺς, εἶνε ποτε δυνατόν ἡ διοίκησις κράτους τινὸς συμπρόσως πρὸς τὰς ἀνάγκας αὐτοῦ νὰ λειτουργῇ ἅνευ μέσων συγκοινωνίας, δι' ὧν δύναται δι' ὀλιγωτέρων προσώπων και μικροτέρων δαπανῶν και ἀποτελεσματικῶς νὰ ἐνεργῇ και ἐπερχομένη νὰ ἐμβάλῃ εἰς πάντας τὴν σωτήριον ἰδέαν ὅτι πανταχοῦ τοῦ κράτους ἡ ἰσχὺς τοῦ νόμου εἶνε παρούσα και ἱκανὴ νὰ δαμάσῃ τοὺς θρασείους, οἵτινες ἤθελον ἐπιχειρήσει νὰ ἀθετήσῃσι τοὺς τοῦ δικαίου κανόνας; Και ποία ἰδέα καθιεστῆ ἀσφαλῆ και εὐπρόσιτα τὰ ἀφύλακτα μέρη, πλὴν τῆς ἰδέας ὅτι ἀνά πάσαν στιγμὴν δύναται νὰ φθάσῃ ἡ δύναμις τῆς πο-

λιτείας; Ἀφαιρέσατε αὐτὴν τὴν ἰδέαν και ὑποθέσατε ὅτι ὡς ἐκ τῶν περιστάσεων ἀποβαίνει ἀδύνατος ἡ προσέλευσις τῆς ἐνόπλου τῆς πολιτείας δυνάμεως εἰς μέρη τινά, και τότε εἰπέτε μοι, ἀν τὰ μέρη ταῦτα δεν καθίστανται ἀνοφελῆ και λίαν ἐπικίνδυνα εἰς τοὺς ἐπιθυμούντας δι' αὐτῶν νὰ διαβῶσιν ἢ μείνωσι δι' οἰονδήποτε λόγον ἐν αὐτοῖς; ἐξετάσατε ποῦ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον λαμβάνει χώραν τὸ στυγερώτερον τῶν κακουργημάτων; ἡ ληστεία, και θέλετε ἰδεῖν ὅτι και ἐν ἀπροσίτοις ἐνδιαιτῆται και ἐνεργεῖ. Ἐπὶ τέλους δὲ παρατηρούμεν, ὅτι ἡ πολιτεία ἐφείλει νὰ καθιστᾷ ὅσον οἶον τε ἀνεφικτον τὸ ἐγκλήμα, ἡ τοῦλάχιστον νὰ θέτῃ τοιαῦτα προσκόμματα εἰς τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ, ὅστε οἱ ἐπιβρέποντες τοῖς ἐγκλήμασι νὰ μὴ εὐρίσκωσιν οὐδαμοῦ ἐλπίδα ἐπιτυχίας ἢ σωτηρίας και ὡς ἐκ τούτου νὰ παραιτῶνται πάσης ἰδέας ἐνεργείας. Τὰ ἀποτελέσματα δὲ ταῦτα ὅτι ἐπιτυγχάνονται και διὰ τῶν μέσων τῆς συγκοινωνίας νομιζόμεν ὅτι οὐδεὶς εὐλόγως δύναται νὰ ἀμφιβάλῃ. Ὅπως δ' ἐπὶ τέλους δώσωμεν πέρας εἰς τὴν σημερινὴν οὐμίαν, τῆς ὁποίας τὴν ἐξακολούθησιν θέλομεν ἐπισημῶν εἰς ἄλλην τινὰ συνοδριάσιν, θέλομεν μεταφέρει ἐν ταῦτα τοὺς ἐξῆς σπουδαιοτάτους και ὠφελιμοτάτους περὶ μέσων συγκοινωνίας λόγους τοῦ εὐφραδισταίου και πολυμαθεστάτου καθηγητοῦ κυρίου Ἰωάννου Σούτσου. «... Ἐὰν ἀναλογισθῶμεν ὅτι ἐν ὅσῳ ἡ Ἑλλάς στερεῖται μέσων συγκοινωνίας οὐδέποτε οἱ πεπολιτισμένοι λαοὶ τῆς Εὐρώπης θέλοσι πᾶσαις κατηγοροῦντες ἡμῶν ἐπὶ κακονομίᾳ, θέλομεν ἀναγνωρίσει ὅτι τὸ περὶ τῶν μέσων τῆς συγκοινωνίας ζήτημα εἶνε προσηπτικὸν και ζήτημα ἐθνικῆς φιλοτιμίας, καθότι ἐπὶ τέλους ἕκαστος κρίνεται ἐκ τῶν ἔργων αὐτοῦ και οὐδὲν συμφέρει ἡμῖν νὰ κρινόμεθα ἄλλως ἢ ἐκ τῶν ἔργων ἡμῶν.» (*)

Στέφανος Δ. Γουρδίης.

ΠΕΡΙ ΤΙΝΩΝ ΜΕΤΑΛΛΩΝ

ΚΑΙ ΠΩΣ ΤΑΥΤΑ ΕΝ Τῇ ΦΥΣΕΙ ΑΠΑΝΤΩΝΤΑΙ.

ὑπὸ

ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΣΤΑΗ ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΟΥ.

Τὰ μέταλλα εἰσὶ σώματα ἄπλᾳ ἢ στοιχειώδη, σκερᾶ, στερεὰ ἢ μακλακὰ ἢ βρευστὰ τὴν σύστασιν, στίλβοντα, ἰδίως ὅταν μὴ ὄσι λελειοτριθημένα, ἐλατὰ και ἀγωγὰ τῆς ἡλεκτρικῆς και τοῦ θερμαντικοῦ ἄσματος τὰ πλεῖστα και ἄχυμα, ἀδιάλυτα ἐν ὕδατι, ἐν οἶνοπνεύματι, ἐν αἰθέρι, ἐν ἐλαίσι κ. τ. τ. διαλυτὰ ὅμως ἐν τοῖς ὀξέσιν. Εὐρίσκονται δ' ἐν τῇ φύσει εἴτε καθαρὰ, εἴτε ἠνωμένα πρὸς καυσίμους ὕλας ἢ πρὸς τὸ ὄξυγονον εἰς ὀξείδια ἢ πρὸς τε τοῦτο και τὰ τῶν ὀξέων εἰς ἄλατα· αἰ πρὸς τὸ ὄξυγονον ὅμως ἐνώσεις αὐτῶν γίνονται κατὰ νόμους χημικούς και κατ' ἀναλογίαν ὠρισμένας. Ἐνοῦνται ἐπι και πρὸς πάντα σχεδὸν τὰ ἀπλὰ σώματα, οἷον τὸ ὕδρογονον, ὁ ἄνθραξ, ὁ φωσφόρος, τὸ θεῖον, τὸ ἰώδιον, τὸ χλωρίον κ. τ. τ. τινὰ δὲ και πρὸς ἄλλα και ποιοῦσι τότε τὰ λεγόμενα κράματα, ἰδίως δὲ ὁ ὑδράργυρος, ὅστις ἐνοῦται πρὸς διάφορα τῶν λοιπῶν μετάλλων και ἄνευ συμπράξεως θερμότητος· ποιεῖ δὲ τότε τὰ ἀμάλγματα.

Ταῦτα ἐν συνόψει γενικῶς περὶ τῶν μετάλλων, ἤδη ἀρχόμενοι ἀπὸ τοῦ σιδήρου ὃά προβῶμεν πρὸς τὰ λοιπὰ.

Σίδηρος (Ferrum). — Εἶνε τὸ σπουδαιότερον και εὐχερῆστερότερον τῶν μετάλλων ἢ μᾶλλον δὲ ἡ ἕττον ἐκμετάλλευσις και καταργασία αὐτοῦ χαρακτηρίζουσι τὸν βαθμὸν τοῦ πολι-

(*) Πλουτ. Γόμ. Α'. Σελ. 291.

τισμοῦ ἐνὸς λαοῦ, εἶνε, ὡς εἶπεν, τὸ θερμόμετρον τῆς ἀναπτύξεως ἐνὸς ἔθνους. Ἡ ἀνακάλυψις αὐτοῦ ἀνέρχεται εἰς τοὺς μᾶλλον ἀπομακρυσμένους χρόνους, διότι ἡ ἱστορία ἀναφέρει τὸν *Tubal-Cain*, υἱὸν τοῦ *Samech*, ὡς σιδηροργὸν ζῶντα 4,000 ἔτη π. χ. Οἱ δὲ ἀρχαῖοι ὠνόμαζον αὐτὸν Ἄρην (*Mars*) ἔνεκεν τῆς μυστηριώδους σχέσεως ἢ ἐνόμιζον ὑπάρχουσαν μεταξύ αὐτοῦ τοῦ μετάλλου και τοῦ πλανήτου τοῦ θεοῦ τούτου. Και αὐτὴ ἡ εἰσαγωγή αὐτοῦ εἰς τὴν θεραπευτικὴν εἶνε ἀρχαιοτάτη· διότι, ἐὰν δώσωμεν πίστιν εἰς τὸν μύθον, εἶνε σχεδὸν 3,200 ἔτη ὅπου ὁ ποιμὴν Μελάμπους ἑθεράπευσεν τὸν Ὑφικλῆ πάσχοντα ὑπὸ ἀτονίας διὰ τῆς κόνειος τοῦ σιδήρου.

Ὁ καθαρῶτατος σίδηρος ἐστὶ λευκὸς ὡσπερ ὁ ἄργυρος, προσέτι ἐλατὸς· ἔχει ὄσμην ἰδίαν, γεῦσιν στυπτικὴν και ἰδιὸν βάρος 7,72· διακρίνεται ἀναλλοίωτος ἐν τῇ συνθέσει θερμοκρασίᾳ και ἐν ξηρῷ ἀέρι, ὄξειδούεται δὲ βαθμηδὸν ἐν θερμῷ και καθύρω· τίθεται ἐν θερμότητι 15870° P, ἔλκεται ὑπὸ τοῦ μαγνήτου και προστάται ἐκλύτως μαγνητικῆς ἰδιότητος, ἄς διατηρεῖ και ὅταν ἐνωθῇ μετ' ἄνθρακος, ἀποβάλλει δὲ ὅταν θερμανθῇ μέχρι ἔρυθρᾶς πυρακτώσεως.

Ἡ μεγάλη χρῆσις τοῦ σιδήρου ἐν τῇ βιομηχανίᾳ και τῇ οἰκικῇ οἰκονομίᾳ προέρχεται ἐκ τῆς εὐκολίας μετ' ἧς τὸ μέταλλον τοῦτο, τροποποιουμένου τοῦ τρόπου τῆς παρασκευῆς αὐτοῦ, μετατρέπεται εἰς παρασκευάσματα διαφόρων μὲν ἰδιοτήτων, ἀλλὰ πάντοτε εἰς τὸ ἔπακρον χρῆσιμα.

Ὁ σίδηρος ἀπαντᾷται καθαρὸς μόνον εἰς τοὺς ἀερολίθους, ὁπότε συνήθως περιέχει 3-12 0]0 νικελίου και ἴχνη κοβαλτίου, μαγγανησίου, χαλκοῦ, ἄνθρακος και φωσφόρου. Ἐν τῇ φύσει ὅμως συνήθιστα ἀπαντᾷται ἠνωμένος μετὰ ὄξυγονου, μετὰ θεοῦ (πυρίτης) και μετὰ ἀρσενικοῦ (*mispickel*), ὡς φωσφορῶχος (*viunitite*), ὡς ἀρσενιοῦχος (*pharmakosiderite*), ὡς ἄνθρακικὸς, ὡς χρωμικὸς, ὡς τιτανιοῦχος, ὡς πυριτικὸς, κτλ.

Τὰ ὄξυγονοῦχα ὀρυκτὰ εἰσὶ τὰ μόνον χρῆσιμα εἰς βιομηχανικὴν παραγωγὴν τοῦ σιδήρου. Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἡ μεταλλευτικὴ ἐργασία συνίσταται εἰς τὴν μετατροπὴν τῶν ὀρυκτῶν τούτων πρὸς παραγωγὴν χυτοῦ σιδήρου (*fonte*) και ἡ δι' ἀποκαθαρίσεως μετατροπὴ τούτου εἰς καθαρὸν σίδηρον· ὁ δὲ καθαρῶτερος σίδηρος μετατρέπεται τότε δι' ἐξοπτήσεως εἰς χάλυβα, ὅστις ἔχει τὴν ἰδιότητα νὰ ἦναι λίαν εὐχῶος δι' ὃ κατασκευάζουσι εἰς αὐτοῦ τοὺς κώδωνας.

Τὰ ὀρυκτὰ ταῦτα δύναται νὰ καταταχθῶσι κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

Ὁξείδιον σιδήρου μαγνητικόν $Fe_2O = FeO + Fe_2O_3$.

Ἐπεροξείδιον σιδήρου ἀνδροῦ Fe_2O_3 , διακρίνονταν εἰς διάφορα εἶδη. Τὰ ὀρυκτὰ ταῦτα εἶνε μὲν ὀλίγον δύσκολα πρὸς ἐκκαμίνευσιν, ἀλλὰ παρέχουσιν ἐν γένει σίδηρον ἀξιόλογον, καθαρῶτατον, συμπαγέστατον και εὐχῶατον.

Ἐπεροξείδιον σιδήρου ἐνδροῦ, παρουσιαζόμενον ὑπὸ τὰς ἐξῆς ποικιλίας, ὡς αἰματίτης φαιδς και μέλας (ὁ τελευταῖος περιέχει και ἐνδροῦν ὑπεροξειδίου τοῦ μαγγανίου).

Ὁξείδιον σιδήρου ἐνδροῦ φαιδν και κίτρινον.

Τὰ ὀρυκτὰ ταῦτα περιέχουσι συνήθως φώσφορον, θεῖον, ἀρσενικὸν ἐπίστε και χαλκόν. Ἐκκαμίνουονται εὐκόλως και παρέχουσι χυτὸν σίδηρον ἀξιόλογον, ἀλλ' ἐν γένει ὁ ἐκ τούτων προερχόμενος σίδηρος εἶνε ἀκαθαρτος και κατωτέρας ποιότητος.

Ἀνθρακικός σίδηρος (CO_2FeO). Εἶνε ἐν εἰδεί λίθου λευκοπρασίου, κρυσταλλικοῦ εἰς τινὰς τόπους, ἀξιόλογον ὀρυκτὸν, πλουσιώτατον, καθαρῶτατον, συνοδεύόμενον συνήθως ὑπὸ μαγγανησίου.

Πυριτικὸς σίδηρος. (*Pistacite, amphibol, pyroxene.*) Τὰ ὀ-

ρυκτὰ ταῦτα σπανίως ἐκμεταλλεύονται μόνον. Τὸν τρόπον τῆς ἐκκαμίνευσος ἐν γένει παραλείπομεν ἵνα μὴ πέραν τοῦ δέοντος ἐκταθῶμεν.

Χαλκός (cuprus) — Ὁ χαλκὸς μετὰ τὸν σίδηρον εἶνε τὸ εὐχερῆστερον τῶν λοιπῶν μετάλλων. Εἶνε σκληρὸς και συμπάγῆς, λίαν εὐχῶατος, ἰδιαζόντως ἐρυθρὸς τὴν χροίαν, λίαν στιλπνὸς, σκληρότερος τοῦ χρυσοῦ και τοῦ ἀργύρου, οἷς μίγνυται πολλάκις πρὸς ἐπαύξησιν τῆς σκληρότητος αὐτῶν, στυπτικὴς τὴν γεῦσιν. Ἔχει εἰδικὸν βάρος 8,90, ἄγει καλῶς τὸ θερμαντικόν, ἀφίπταται κατὰ τι, θερμανόμενος ἀρκούντως, και τούτου ἐνεκα και ἐκκαμίνουσαν γλαυκοπράσινον φλόγα· τίθεται εἰς 270° τοῦ πυρομέτρου· εἶνε δὲ λίαν εὐχῶος. Τὸ εὐχῶατον και τὸ δύσκολον τῆς ὄξειδώσεως αὐτοῦ καθιστῶσιν αὐτὸν χρῆσιμον εἰς περιστάσεις καθ' ἃς ὁ σίδηρος εἶνε ἀκατάλληλος.

Τὰ εἰς τὴν μεταλλουργίαν χρῆσιμα ὀρυκτὰ τοῦ χαλκοῦ κατατάττονται εἰς τρεῖς κατηγορίας ἡ πρώτη περιέχει τὸν χαλκὸν τὸν ἠνωμένον μετὰ τοῦ ὄξυγονου και τῶν ὀξέων ἢ δευτέρω τὰ θειοῦχα ὀρυκτὰ ἢ τρίτη τὰ πολυσύνθετα ὀρυκτὰ, ἔνθα ὁ χαλκὸς ἀπαντᾷται ἠνωμένος μετὰ τοῦ στίμμεως και τοῦ ἀρσενικοῦ, και εἶνε μίξιμτος μετὰ θειοῦχων, ἀρσενιοῦχων και στιμμιοῦχων ἄλλων ὀρυκτῶν, ὡς ἀργύρου, ψευδαργύρου, ὑδράργυρου, μόλυβδου, βισμούθου κτλ.

Εἰς τὴν πρώτην κλάσιν ἀνάγονται τὸ ὀξείδιον τοῦ χαλκοῦ περιέχον 88 0]0 χαλκοῦ ὁ μαλακίτης 57, 3 0]0 ὁ ἄζουρίτης 55 0]0. Εἰς δὲ τὴν δευτέραν ἀνάγονται ὁ θειοῦχος χαλκὸς περιέχον 7, 79 0]0 χαλκόν, ὁ πυριτικὸς χαλκὸς 3 4 0]0 (κοινότατος), ὁ κεχρωματισμένος χαλκοπυρίτης ὅστις διακρίνεται ἐκ τοῦ χρώματος αὐτοῦ και ὅστις εἶνε συνήθως ἠνωμένος μετὰ θειοῦχου χαλκοῦ 55 0]0.

Ἡ τελευταία κλάσις περιέχει τὸν στιμμιοῦχον μόλυβδον και χαλκόν, εἰς 14, 7 0]0 μόλυβδον και 12 7 0]0 χαλκόν, τὸν στιμμιοῦχον και ἀρσενιοῦχον χαλκόν, ἄργυρον και ψευδαργυρον, σίδηρον και ὑδράργυρον, περιέχοντα 50 48 0]0 χαλκοῦ, ἀναλόγως τῆς ποσότητος τῶν ξένων μετάλλων.

Μόλυβδος (plumbum). — Ὁ μόλυβδος εἶνε ἐκ τῶν σπουδαιότερων μετάλλων ἐνεκεν τῆς μεγάλης αὐτοῦ ἐν ταῖς τέχναις ἐφαρμογῆς· εἶνε δὲ ἐν χρῆσει ὡς μεταλλικὸς, ὡς λιθάργγυρος, ὡς μίνιον και ὡς διάφορα ἄλατα. Εἶνε μέταλλον κυανόλευκον, μακλακόν, εὐχῶατον διὰ τοῦ μαχαίριου και εὐχῶακτον διὰ τοῦ ὄνυχος· τὸ εἰδικόν αὐτοῦ βάρος εἶνε 11, 35, τίθεται δὲ μετὰξὺ τῶν 325° και 335°.

Ὁ τοῦ ἐμπορίου εἶνε συνήθως ἀρετὰ καθαρὸς, περιέχει ὅμως πάντοτε ἴχνη ἀργύρου· προσέτι περιέχει ἐπίστε χαλκόν, στίμμι, ἀρσενικόν. Τὰ μέταλλα ταῦτα προέρχονται ἐκ τῶν ὀρυκτῶν ἔνθα ὑπῆρχον μετὰ τοῦ μόλυβδου· ταῦτα ἀλλοιοῦσι τὰς ἰδιότητας αὐτοῦ και ἐλαττόνουσι κατὰ συνέπειαν τὴν ἐμπορικὴν αὐτοῦ ἀξίαν.

Τὰ σπουδαιότερα τῶν ὀρυκτῶν τοῦ μόλυβδου εἶνε ὁ θειοῦχος μόλυβδος (χαλκίτης) και ὁ ἀνθρακικός· ἐκ τῶν δύο τούτων ὀρυκτῶν ὁ χαλκίτης εἶνε ὁ συγχρότερον ἀπαντῶμενος.

Ὁ χαλκίτης ἀπαντᾷται εἰς ἄπαντα σχεδὸν τὰ γεωλογικὰ στρώματα τῆς γῆς. Σχηματίζει φλέβας ἢ σωροὺς. Ὁ καθαρὸς χαλκίτης περιέχει 13, 2 θεῖον και 85, 2 μόλυβδον ἐπὶ τοῖς ἔκατον. Εἶνε μίξιμτος συνήθως μετὰ πυρίτου (θειοῦχου σιδήρου), μετὰ θειοῦχου χαλκοῦ και μετὰ θειοῦχου στίμμεως· περιέχει δὲ πάντοτε ποσότητὰ τινὰ θειοῦχου ἀργύρου. Ὅτε ἡ ποσότης τοῦ ἀργύρου τοῦ ἐμπεριεχομένου ἐν τῷ μόλυβδῳ ἀνέρχεται εἰς 2]10000 τότε ἡ ἀποχώρησις αὐτοῦ δεν εἶνε πάντοτε συμφέρουσα. Τὸν ἄργυρον ἀποχωρίζουσι ἀπὸ τοῦ μο-

λύβδου διά τῆς κυπελώσεως (coupeilation). Οἱ γαλιάνται οἱ περιέχοντες μόνον 2]10000 ἄργυρον λέγονται πτωχοί, οἱ δὲ περιέχοντες 2]1000 λέγονται πλούσιοι.

Ἐπιβαρύνεται ἀπαντᾷται σχεδὸν πάντοτε εἰς τὸ ἀνώτατον στρώμα τῶν φλεβῶν ἢ τῶν σωρῶν τοῦ γαλιανίτου, ὡστε φαίνεται προσερχόμενος εἰς ἀλλοιώσεως τοῦ τελευταίου τούτου. Ἡ ἀνάλυσις τοῦ ἀνθρακικοῦ μολύβδου δεικνύει ὅτι περιέχει 83, 5 0]0 μολύβδου. Τὸ ὄρυκτον τοῦτο εἶναι πολὺ εὐκολώτερον πρὸς ἐκκαμίνευσιν ἢ ὁ γαλιανίτης.

Ἀπαντῶνται προσέτι ἐν τῇ φύσει ἄλλα ὄρυκτὰ περιέχοντα μολύβδον. Τὰ κυριώτερα τούτων εἰσὶν ὁ σεληνιοῦχος, ὁ γλωροφωσφοροῦχος, ὁ γλωροαρσενιοῦχος, ὁ θεϊκὸς καὶ ὁ χρωμικός. Τὰ ὄρυκτὰ ταῦτα δὲν εἶναι γενικῶς τοσοῦτον ἀφθονα ὥστε νὰ ἀπαρτήσωσιν ἀληθῆ μεταλλεῖα.

Τὰ γαιώδη περικαλύμματα τὰ συνοδεύοντα συνθέστερον τὰ ὄρυκτὰ τοῦ μολύβδου εἰσὶ τὸ πυριτικόν ὄζον, ἡ θεικὴ βαρία καὶ ἡ ἀνθρακικὴ ἄσβεστος.

Ψευδάργυρος. (Zincum). — Ὁ ψευδάργυρος εἶναι μέταλλον γλαυκώλευκον, λίαν στιλπνόν, εὐθραστον, ἀλλ' ὀλίγον ἐλατὸν, πηκόμενον περὶ τοὺς 430, 9, ζεεὶ περὶ τοὺς 1040 ὁ ἀφίπταται δὲ παράγον ζωήρον φῶς καὶ τέλος εἰς ὄξειδιον τοῦ ψευδαργύρου μετατρέπεται. Ἡ χρῆσις τοῦ ψευδαργύρου ὡς μετάλλου μεγάλης καταναλώσεως χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ αἰῶνος τούτου, ἡ δὲ ἐτησία παραγωγή αὐτοῦ ἐν Ἐυρώπῃ ἀνέρχεται ἤδη εἰς 400,000 τόνους. Εἰς τὸν *Dony*, ἐκ *Liege*, ἐρφέλειται τὸ πρῶτον σχεδὸν τῆς συσκευῆς διὰ τὴν ἀναγωγὴν τοῦ ὄξειδιου τοῦ ψευδαργύρου (*calamine*) ἀλλὰ δύνανται τις εἰπεῖν ὅτι ἡ οἰκογένεια *Mosselman* ἐδημιούργησε τὴν μεγάλην ταύτην μεταλλουργικὴν βιομηχανίαν, τῆς ὁποίας προεξέρχεται ἡ ἐταιρεία τῆς *Vieille-Montagne*, συστηθεῖσα πρὸς τὸ κράτος *Le Hon*.

Ὁ ψευδάργυρος (*zinc*) εἶναι σήμερον ἐν χρῆσει εἰς τὰς τέχνας ὑπὸ τὰ ποικιλώτερα σχήματα, εἴτε χυτὸς εἰς ἀντικείμενα τέχνης ἀμιλλοῦμενος πρὸς τὸν οὐραχάλκον, εἴτε εἰς ἐλάσματα πρὸς περικαλύψιν πλοίων, ἐπιστέγασιν οἰκιῶν κλ.

Τὸ λευκοσκληρογραφίον, τὸ κερφοποιεῖον, τὸ συρματογραφίον, τὸ χαλκογραφίον κἀμνοσι τακτικὴν χρῆσιν τοῦ μετάλλου τούτου. Τέλος τὸ ὄξειδιον αὐτοῦ εἶναι ἐν χρῆσει εἰς τὴν ζωγραφικὴν ἐπίσης ὡς ὁ ἀνθρακικὸς μολύβδος (*seruse*.)

Πρὸς ἐκμετάλλευσιν μεταχειρίζονται γενικῶς δύο εἶδη ὄρυκτων ψευδαργύρου, τὸν ἀνθρακικόν, περιλαμβάνοντα διαφόρους ποικιλίας, εἰς ἃς ἐδόθη τὸ ὄνομα *calamines*, καὶ τὰ θειοῦχα, ἅτινα οἱ Γάλλοι ἐκάλεσαν *Blendes*.

Ὁ γαλιανίτης εὐρίσκειται τυχαίως μετὰ τοῦ ὄρυκτου ἢ μείζων δὲ ποσότης τοῦ μολύβδου τὸν ὁποῖον δύνανται νὰ περιέχῃ δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίῃ τὰ 2 1]2 0]0 τοῦτο εἶναι ἐκ τῶν κυριωτέρων ὄρων τῆς ἀγορᾶς τῶν μεταλλείων. Ὡς πρὸς δὲ τὴν ποσότητα τοῦ σιδήρου αὐτὴ εἶναι λίαν διάφορος εἰς τὰ διάφορα ὄρυκτὰ τινὰ δὲ ὄρυκτὰ ἀνθρακικοῦ ψευδαργύρου περιέχουσι τόσον σιδήρον ὥστε ἐκκαμίνονται μᾶλλον ὡς ὄρυκτὰ σιδήρου ἢ ψευδαργύρου, δυνάτων δὲ νὰ ἐκκαμινωθῶσιν ὄρυκτὰ ἀνθρακικοῦ ψευδαργύρου καίτοι περιέχοντα 20 ἢ 25 0]0 σιδήρου.

Κασσίτερος (Stannum). — Τὸ μέταλλον τοῦτο εἶναι λευκόν, ἀργυροειδές, εὐτμητόν διὰ μαχαίριον καὶ λίαν ἐλατὸν δι' ὃ μεταβάλλεται εὐκόλως εἰς λεπτότατα πέταλα ἅτινα καλοῦσι *feuilleilles d' etain*, κάμπτεται εὐκόλως μετὰ βοῆον τινὸς ἰδιόζοντος, γενομένου ἐνεκα τῆς ἀποχωρίσεως τῶν ὀλίγων συνεχόμενων μορίων αὐτοῦ πρὸς ἄλληλα. Ἐχει εἰδικὸν βάρος 7, 29, τήκεται εἰς θερμότητα 228 0 καὶ βέπει πολὺ εἰς χρυστάλλωσιν.

Τὰ ἐν τῇ φύσει ἀπαντῶμενα ὄρυκτὰ τοῦ κασιτέρου εἰσὶ λίαν περιορισμένα, μετὰ δ' αὐτῶν ἐν μόνον εἶναι, τὸ *ἀνδρον ὄξειδιον* ἢ ὁ *κασσιτερίτης*, τὸ χρησιμεῖον πρὸς ἐκκαμίνευσιν. Ὁ *κασσίτερος* εὐρίσκειται ἐνίοτε εἰς μεταλλικὴν κατάστασιν ὑπὸ τὸ σχῆμα μικρῶν λαμπρῶν κόκκων, ἀλλὰ τὸ εἶδος τοῦτο, μακρὰν τοῦ νὰ ἴηαι ἀφθονον, συνιστᾷ ἀληθῆ ὄρυκτολογικὴν σπανιότητα οὕτω δύνανται τις εἰπεῖν ἐπίσης καὶ περὶ τοῦ θειοῦχου κασιτέρου ἀπαντῶμενος εἰς πολλοῦ λόγου ἀξίους σωροὺς ὡς ἐν τῶν σπουδαιοτέρων μεταλλείων τοῦ *Cornwall*, εἰς τὸ τοῦ *Sainte-Agnes*, τὸ ὄρυκτον τοῦτο ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐξῆλειφθη καὶ δὲν ἀνευρέθη πλέον ὥστε ἐν συνόψει ἐν μόνον ὄρυκτον παρέχει σήμερον εἰς τὰς τέχνας τὸ μέταλλον τοῦτο, τὸ δὲ ὄρυκτον τοῦτο εἶναι ὁ *κασσιτερίτης* ἢ τὸ *ἀνδρον ὄξειδιον* τοῦ κασιτέρου.

Στίμι (Antimonium). — Τὸ στίμι καίτοι ἀναφερόμενον ὑπὸ τοῦ Πλίνου ἐν τῷ γ' κεφαλαίῳ τοῦ *XXX III* βιβλίου καὶ τοῦ Διοσκορίδου, ὁ πρῶτος ὅμως τρόπος τῆς ἐξαγωγῆς αὐτοῦ ἐκ τῶν ὄρυκτων αὐτοῦ ἐγένετο γνωστὸς ὑπὸ τοῦ μοναχοῦ Βασίλειου Βαλεντινίου διὰ τινος συγγραφῆς δημοσιευθείσης ὑπ' αὐτοῦ περὶ τὸ τέλος τοῦ *XV* αἰῶνος ὑπὸ τὸν τίτλον *curius triumphalis antimonii*. Ἔστι δὲ μέταλλον ἀργυρόχρουν ἢ κυανώλευκον, λίαν στιλπνόν, καὶ παρεμφερὲς τῷ ψευδαργύρῳ. Ἐχει εἰδικὸν βάρος 6, 8, ὁ δὲ βαθμὸς τῆς τήξεως αὐτοῦ εἶναι 450 0. Ἀπαντᾷται εἰς τὸ βασιλείον τῶν ὄρυκτων ὑπὸ διαφόρους συνθέσεις καὶ συνιστῶν μετὰ διαφόρων ἄλλων ὄρυκτων ἀπείρους ἐνώσεις' εἰς ἅλων ὅμως τῶν ἐνώσεων αὐτοῦ, μία καὶ μόνη, τὸ θειοῦχον στίμι, χρησιμεύει πρὸς ἐκκαμίνευσιν. Τὸ ὄξειδιον τοῦ στίμι, τοῦ ὁποῖου γνωρίζομεν εἶδη τινὰ σπουδαῖα, ἐμεινε μέχρι τοῦδε ἄχρηστον. Ἄρ' ἐτέρου, τὸ στίμι εὐρίσκειται εἰς μεγάλην ποσότητα εἰς τινὰ ὄρυκτὰ ἐπωρελῶς ἐκμεταλλεόμενα, ὡς εἰς τὸν σιμμιοῦχον θειοῦχον ἄργυρον, τὸν σιμμιοῦχον χαλκόν κτλ. ἀλλ' εἰς τὴν περίστασιν ταύτην θεωρεῖται ὡς δευτερεύον προϊόν καὶ πολλάκις χάνεται εἰς ὀξειδομένην κατάστασιν μετὰ τῶν πτητικῶν οὐσιῶν ἃς παρέχει τὸ δικτιωτὸν πλέγμα ἐφ' ὃ τίθενται τὰ ὄρυκτὰ ταῦτα πρὸς ἐξαγωγὴν τῶν ἐν αὐτῷ εὐριζομένων μορίων μεταλλῶν.

Τὸ θειοῦχον στίμι ἀπαντᾷται ἀφθόνως εἰς πολλοὺς τόπους. **Ἀρσενικόν (Arsenicum).** — Ἀρσενικόν ὀνόμαζον οἱ ἀρχαῖοι ἐνωσὶν τινὰ τοῦ ἀρσενικοῦ μετὰ τοῦ θειοῦ, ἥτις ἐστὶ τὸ ὑπερθειοῦχον ἀρσενικόν (*auri pigmentum*). Τὴν μεταλλικὴν ὄρυκτοφάνειαν τῆς οὐσίας ταύτης ἀπέδειξε κατὰ τὸ 1773 ὁ *Braml*, μεθ' ὃν ἐνησυχώθησαν περὶ τὴν ἐρευνην αὐτῆς ἀλληλοδιαδόχως ὁ *Macquier*, ὁ *Monnet*, ὁ *Ichill* καὶ πολλοὶ ἄλλοι τῶν νεωτέρων χημικῶν. Ὁ δὲ *Harles* ἐξέδωκεν ἐν Νοριμβέργῃ τῷ 1811 πραγματεῖαν περὶ ἀρσενικοῦ σφωτάτην καὶ περιλαμβάουσαν ἐν συνόψει πάντα τὰ τῶς περὶ αὐτοῦ γεγραμμένα. Ἀπαντᾷται ὑπὸ διαφόρους καταστάσεις, λίαν διασκορπισμένων ἐν τῷ βασιλείῳ τῶν ὄρυκτων, ἀλλ' ἡ κατανάλωσις αὐτοῦ, φυσικῶς μικροῦ λόγου ἀξία, τείνει καθ' ἑκάστην νὰ περισταλῇ πλεῖστον ἐνεκα τῆς ἀνακαλύψεως ὕλων οὐχὶ δηλητηριωδῶν προορισμένων τὴν ἀντικατάστασιν αὐτοῦ ἐν τῇ ζωγραφικῇ, ἐν τῇ κατασκευῇ τοῦ χρωματιστοῦ χαρτοῦ καὶ ἐν τῇ ἐκτυπώσει ἐπὶ ὕψασμάτων τῶν πρασίνων ἀρσενικοῦχων χρωμάτων ἅτινα μέχρι τοῦδε ἦσαν ἐν χρῆσει. Ὡςτε ἡ ἐκκαμίνευσίς διαφόρων ἀρσενικοῦχων ὄρυκτων μικρὰν σπουδαίότητα παρουσιάζει. Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὸ ἀρσενικῶδες ὄζον, τοῦ ὁποῖου ἡ παρασκευὴ προηγεῖται πάντοτε τῆς τοῦ ἀρσενικοῦ, εἶναι δευτερεύον προϊόν παρεγόμενον εἰς ἄλλων ὄρυκτων κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν τῶν ἐν αὐτοῖς μονίμων μεταλλῶν. Διὰ τοῦτο τὸ ἀρσενικῶδες ὄζον ἀπαντᾷται εἰς μείζονα ἢ ἐλάσσονα ποσότητα εἰς τοὺς τῆς συμπυκνώσεως θαλάμους τοῦς τελεμένους

πλησίον τῶν ἐστιῶν ἐνθα ἐκμεταλλεῖονται θειοῦχον ἀρσενιοῦχον καθάλιον καὶ νικέλιον, πυριτα ἀρσενιοῦχου χαλκοῦ, θειοῦχος ἀρσενιοῦχος ἄργυρος καὶ πληθὺς ἄλλων μεταλλοῦχων ὄρυκτων.

Ἐν τούτοις ὑπάρχει εἰς τινὰ μέρη καὶ ἰδίως εἰς *Attemberg* (τῆς Σαξωνίας) καὶ εἰς *Bichenstein* καταστήματα ἀποκλειστικῶς διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν ἀρσενιοῦχων ἐνώσεων. Εἰς τὰ ἐργοστάσια ταῦτα, διὰ τὸν εἰδικὸν τοῦτον σκοπὸν, γίνεται χρῆσις τοῦ ἀρσενιοῦχου θειοῦχου σιδήρου (*mispikel*) ὅστις δὲν περιέχει ὀλιγώτερον τῶν 45 — 75 0]0 ἀρσενικοῦ. Εἰς αὐτὰ ταῦτα τὰ ἐργοστάσια πολλάκις γίνεται χρῆσις τοῦ ὄρυκτου πρὸς παρασκευὴν θειοῦχου ἀρσενικοῦ (*orpiment* καὶ *realgar*) ἀλλ' ἡ παρασκευὴ αὕτη ἀνήκει μᾶλλον εἰς τὴν χρωματοποιαν ἢ εἰς τὸ περὶ μεταλλουργίας.

Υδράργυρος (mercurius). — Τὸ μόνον τῶν μετάλλων τὸ εὐρισκόμενον εἰς βευστὴν κατάστασιν καὶ ἐξ ἐκείνων τῶν ὁποίων ἡ ἀνακαλύψις χάνεται εἰς τὴν μᾶλλον ἀπομεμακρυσμένην ἀρχαιότητα. Καίτοι μὴ ἀναφερόμενον ἐν τῇ παλαιᾷ διαθήκῃ ἢ ἐν τῷ Ἡρόδοτῳ, ἀρχαῖος ὅμως ἱστοριογράφος ἀναφέρει ὅτι οἱ Αἰγύπτιοι θέλοντες νὰ μιμηθῶσι τὰ θαύματα τοῦ Μωυσέως μετεπειρήθησαν ὑδράργυρον. Ὁ δὲ Ἀριστοτέλης ἀναφέρει ὅτι ὁ Δάνδαλος ζῶν 4300 ἐτη Π. Χ. ἔδωκε κίνησιν εἰς ζήλυναν τὴν ἀγαλμα χύσας ἐν αὐτῷ ὑδράργυρον, τοῦθ' ὑπερ ἐδιδάχθη παρὰ τῶν ἱερέων τῆς Μέμφιδος. Ὁ δὲ Πλίνιος καὶ ὁ Διοσκορίδης ὁμιλοῦσι περὶ ὑδραργύρου καὶ δεικνύουσι τὸν τρόπον τῆς κατασκευῆς τοῦ κυανώλευκου. Οἱ Ῥωμαῖοι ὀνόμαζον αὐτὸ ζῶντα ἄργυρον (*argentum vivum*). Ἐχει εἰδικὸν βάρος 13, 598, ζεεὶ καὶ ἀφίπταται ἐν θερμότητι 36 0 καὶ στερεοποιεῖται ἐν τεχνικῷ ψύχει 30 — 40°

Τὸ βασιλείον τῶν ὄρυκτων περιλαμβάνει μέγαν ἀριθμὸν ὑδραργυρικῶν ἐνώσεων' παρὰ τὸν καθαρὸν ὑδράργυρον συγκαταλέγεται ὁ θειοῦχος, ὁ γλωροῦχος, ὁ ἰωδιοῦχος, ὁ σιμμιοῦχος, τὸ ἀμάλαγμα τοῦ ἀργύρου κτλ. ἀλλ' ἐν μόνον ὄρυκτον εἶναι ἐν χρῆσει πρὸς ἐκμετάλλευσιν' τοῦτο ἐκ καθαρῷ καὶ θειοῦχου ὑδραργύρου κατὰ διαφόρους ποσότητας συνιστάμενον ἀπαντᾷται εἰς διαφόρους τόπους.

Ἡ πλουσιότης τῶν ὄρυκτου τοῦ ὑδραργύρου εἶναι εἰς ἄκρον διάφορος' ἄλλοτε εἰσὶ σχεδὸν καθαρὰ καὶ παρέχουσι ἀκριβῶς τὸ βάρος τοῦ μετάλλου τὸ ὁποῖον ὁ τύπος τοῦ θειοῦχου ὑδραργύρου δεικνύει, ἄλλο τε, τοῦναντίον, τὸ περιεχόμενον ἐν αὐτοῖς μέταλλον δὲν εἶναι μείζον τοῦ 4 0]0. Τότε ὑφίστανται μηχανικὴν τινὰ προπαρασκευὴν ὥστε νὰ πλουτισθῶσιν, ἀλλὰ μόλις 6—7 0]0, ἐπειδὴ αἱ ζέται ὕλαι δὲν ἐξασκοῦσιν οὐδεμίαν ἀξίαν λόγου ἐπιβρότην ἐπὶ τῆς ἐκκαμίνευσως. Χρῶνται δὲ διὰ τὴν μηχανικὴν ταύτην παρασκευὴν συνήθεις τρόποις, δηλ. κοπάνισμα, κοσκίλισμα κτλ.

Βισμούθος (Bismuthum). — Τὸ βισμούθον ἐπὶ πολὺ ἐσυγχίθη μετὰ τοῦ μολύβδου, μόλις δὲ τὸ 1553 ὁ *Agricola* περιέγραψεν αὐτὸ ἐν τῷ ὑπ' αὐτοῦ ἐκτεθέντι πονήματι *de natura fossilium* ὑπὸ τὸ ὄνομα *Bismuth*, *plomb cendré*, *marcassile blanche* κτλ. Εἶναι ἐρυθρόλευκον τὴν χροίαν (τοῦθ' ὑπερ διακρίνεται αὐτὸ ἀπὸ τοῦ στίμι, ὅπερ εἶναι κυανώλευκον), στιλπνόν, εὐμετάβλητον εἰς κόκκιν, ἀλλ' ἀνήλατον. Τακὲν κρυστάλλοι εὐκόλως εἰς κύβους διὰ τῆς ἀποψύξεως' εἶναι εἰδικὸν βάρος 9,8 καὶ βαθμὸν τήξεως 490 ° P.

Καίτοι σχετικῶς ὀλίγον ἀφθονον ἐν τῇ φύσει, ἀπαντᾷται ἐν τούτοις διασκορπισμένον εἰς πλεῖστα στρώματα γῆς. Τὸ σπουδαιότερον τῶν ὄρυκτων τοῦ βισμούθου εἶναι τὸ τοῦ καθαρῷ βισμούθου ἀείποτε ἐντὸς βράχων πυριτολιθοῦ, καὶ ὑπερ μόνον μὲχρι τοῦδε χρησιμεύει πρὸς ἐκμετάλλευσιν, ἀπλουστάτην ἄλλως τε, ἐπειδὴ ἀπαιτεῖ μόνον τήξιν δι' ἧς ἀποχωρίζεται τὸ μέτα-

λον τῶν ξένων οὐσιῶν. Ἡ Σαξωνία μέχρι τοῦδε εἶχε τὸ μονοπόλιον τῆς παραγωγῆς τοῦ βισμούθου, εἰς δὲ τὰ ἐργοστάσια τοῦ *Scheeberg* ἐρφέονται σχεδὸν ἀποκλειστικῶς τὰ 3,000 χιλιόγραμμα τοῦ εἰς τὰς τέχνας καταναλισκομένου τούτου μετάλλου. Ἐν τούτοις καθαρὸν βισμούθον ἀπαντᾷται, εἰς πολλοὺς ἄλλους τόπους καὶ δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι, χάρις εἰς τὴν ἐνεστώσαν σπουδαιότητα τῆς χρήσεως τῶν ἀλάτων αὐτοῦ εἰς τὴν θεραπευτικὴν, καὶ ταῦτα θὰ ἐκμεταλλεῖται ταχέως ὡς τὰ τῆς Σαξωνίας.

Τὰ κυριώτερα τῶν μεταλλείων τούτων ἀπαντῶνται εἰς τὴν Βοημίαν, εἰς Σουηδίαν καὶ εἰς Νορβηγίαν ὡς ἐπίσης καὶ εἰς *Bedruthe* καὶ *Corruick* τῆς Ἀγγλίας. Κατὰ τὸν Βερζέλιον ἀνευρέθη εἰς μεγάλη ποσὰ περὶ τὸ 1770, ἀλλ' ἀπωλέσθη ἀκολούθως, ἐν *Gregers klack* παρὰ τὸ *Bisberg*. Καὶ ἄλλα ὄρυκτὰ δύνανται ἐπίσης νὰ παράσχουσι βισμούθον' μετὰ τὸ καθαρὸν βισμούθον ἐρχεται τὸ θειοῦχον ἀπαντῶμενον εἰς διάφορα μέρη' χωρὶς νὰ ἀριθμηθῶμεν τὸ ὄξειδιον, τὸ ἀνθρακικόν καὶ τὸ πυριτικόν βισμούθον προσθέτομεν ὅτι τὸ μέταλλον τοῦτο ἀπαντᾷται εἰς ἀξίαν λόγου ποσότητα εἰς τινὰς χαλκομολυβδόχους πυρίτας' ἐνεκεν δὲ τῆς μεγάλης αὐτοῦ χρήσεως ἡ παραγωγή αὐτοῦ θὰ γενικευθῇ καὶ θὰ λάβῃ βαθμηδὸν μείζονας διαστάσεις ἀναλόγως τῆς ἀνάγκης.

Νικέλιον καὶ Κοβάλτιον (nicelium καὶ cobaltium). — Ἐκ τῶν δύο τούτων σωμάτων τὸ ἐν μόνον εἶναι ἐν χρῆσει εἰς μεταλλικὴν κατάστασιν, τοῦτο δὲ εἶναι τὸ *νικέλιον* ὡς πρὸς τὸ κοβάλτιον αἱ τέχναι οὐδὲ μὲν μέχρι τοῦδε ἔκαμον χρῆσιν αὐτοῦ εἰς μεταλλικὴν κατάστασιν' αἱ δὲ ὠραῖαι βέργαι ἐκ χυτοῦ κοβαλτίου αἱ παρουσιάζονται εἰς τὴν παγκόσμιον ἔκθεσιν τοῦ 1862 παρὰ τῶν Κυρίων *Evans* καὶ *Askin*, ἐκ Βιρμινγιάμης, πρέπει νὰ θεωρηθῶσι μᾶλλον ὡς περιεργὸν τι ἐπιστημονικὸν ἢ ὡς ἀληθῶς βιομηχανικὸν προϊόν. Ἐν τούτοις εἰς πολλὰ μέρη ἡ ἐξαγωγή τοῦ κοβαλτίου εἶναι ἡ βᾶσις ἀξιοσημειώτου βιομηχανίας, ἡ δὲ χρῆσις τοῦ ἀρσενιοῦχου κοβαλτίου, τοῦ φαινοῦ κοβαλτίου κτλ. διδὲν χώραν, εἰς διαφόρους τόπους, εἰς σπουδαίας ἐκκαμίνευσας' ἀλλ' ὁ σκοπὸς τῆς τοιαύτης ἐκκαμίνευσως δὲν εἶναι ἡ ἐξαγωγή τοῦ μεταλλικοῦ κοβαλτίου, ἀλλὰ τὸ ἐξ αὐτοῦ χρήσιμον εἰς τὴν βαφικὴν προϊόν, τὸ κυανόν τοῦ κοβαλτίου λεγόμενον.

Τρία εἶναι τὰ ὄρυκτὰ ἐξ ὧν τὸ νικέλιον ἐξάγεται, τὸ πρῶτον τοῦ ὁποῖου δύνανται νὰ θεωρηθῶσι τέσσερα, καλοῦμενον *jreiss*. Εἶναι δὲ τὸ *jreiss* τὸ ἀπομένον ὑπόλειμμα μετὰ τὴν παρασκευὴν τοῦ κυανοῦ τοῦ κοβαλτίου.

Τὸ *kerfennickel* ἢ *νικέλιν* (ἀρσενιοῦχον *νικέλιον*) εἶναι τὸ δευτερον ὄρυκτον οὗτινος αἱ τέχναι ποιοῦνται χρῆσιν πρὸς ἐξαγωγὴν τοῦ νικελίου' περιέχει δὲ 40—55 0]0 τοῦ μετάλλου τούτου.

Μέχρι τοῦδε αὐτὰ ἦσαν τὰ μόνα ὄρυκτὰ ἐξ ὧν τὸ νικέλιον ἐξήγατο πρὸ δέκα ὅμως ἐτῶν μέγα ποσὸν τοῦ μετάλλου τούτου ἐξάγεται ἐκ τῶν πυριτῶν τοῦ μηχανικοῦ σιδήρου περιεχομένων 5 — 5 0]0.

Ἄργυρος (argentum). — Μέταλλον πολύτιμον, γνωστὸν ἐκ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων' εἶναι τὸ λευκότερον καὶ στιλπνότερον τῶν μετάλλων, προσέτι σκληρότερον τοῦ χρυσοῦ καὶ μαλθακώτερον τοῦ χαλκοῦ' ἐλαύνεται εὐκόλως, τήκεται εἰς θερμότητα 4000°.

ὑπὸ μεταλλευτικὴν ἐποψιν θεωρούμενα τὰ ὄρυκτὰ τοῦ ἀργύρου δύνανται νὰ καταταχθῶσιν εἰς δύο κατηγορίας, ἡ πρώτη περιέχει τὰ ἀπλά ὄρυκτὰ, ἡ δευτέρα τὰ σύνθετα. Ἐκ τούτων ἡ πρώτη, ἡμᾶς ἐνδιεφέρουσα' αὕτη παρέχει ἄπαν σχεδὸν τὸ ποσὸν τοῦ ἀργύρου τὸ χρησιμεῖον εἰς ἐμπορικὰ συναλ-

λαγὰς καὶ τεχνικὰ κοσμήματα εἰς ταύτην ἐγνώρισαν ἐκ τῶν μᾶλλον ἀπομεταλλωμένων ἐτῶν οἱ ἀρχαῖοι νὰ ζητήσωσι τὸ πολυτιμὸν μέταλλον, ἀργγρότερον δὲ, ἀναπτυχθείσης τῆς μεταλλευτικῆς οἱ εὐρωπαῖοι ἐτελειοποίησαν τὴν μέθοδον τῆς ἐξαγωγῆς τοῦ ἐν λόγω μετάλλου.

Ἀπλὰ ὄρυκτὰ καλοῦμεν τὰ ὄρυκτὰ ἐκεῖνα ἐξ ὧν ἀποκλειστικῶς ὁ ἐκμεταλευτὴς καταγίνεται νὰ ἐξάγῃ ἀργγρον· εἰς τὰ ὄρυκτὰ δὲ ταῦτα ὁ ἀργγρος εὐρίσκεται ὑπὸ διαφόρους καταστάσεις, ἀλλ' ὕπερ χαρακτηρίζεται αὐτὰ εἶναι ὅτι τὰ ξένα μέταλλα δὲν εἶναι ἀξιοσημειώτου ἀξίας, ὥστε ἕνευ μεγάλης δαπάνης δύνανται νὰ μισθωθῶσιν. Τούναντιον εἰς τὰ σύνθετα ὄρυκτὰ τὰ ἐκτός τοῦ ἀργγρού μέταλλα εἶναι συνήθως ὁ μόλυβδος καὶ ὁ χαλκός, ὥστε ὁ ἐκμεταλευτὴς δὲν ὀφείλει μόνον νὰ ἀποχωρήσῃ τὸ πολυτιμὸν μέταλλον, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν του εἰς τὴν ἐξαγωγὴν τῶν μετ' αὐτοῦ εὐχρήστων μετάλλων εἰς ὅσον οἶόν τε καθαρὰν κατάστασιν, ὅτε ἡ ἐκκαμίνουσι παρουσιάζει μεγάλην δυσκολίαν.

Τὸ μᾶλλον ἀξιοσημειώτον ἐκ τῶν ὄρυκτῶν τῆς πρώτης κατηγορίας εἶναι ὁ καθαρὸς ἀργγρος, διασπαρμένως ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐντὸς τιτανούχων στρωμάτων. Ἐνίοτε ὁ ἀργγρος ἀπαντᾷται, ὡς εἰς *Congersberg*, χημικῶς καθαρὸς, ἐνίοτε τούναντιον εἶναι μεμιγμένως μετὰ καθαρῷ χαλκῷ. Τὰ σπουδαιότερα ὅμως ὄρυκτὰ εἶναι τὰ τοῦ θειοῦχου ἀργγρού καὶ τὰ τούτω συγγενῆ ἀντιμονούχου, ἀρσενικούχου, ἅτινα ἀφθονώτατα ἀπαντῶνται εἰς Μεξικόν, ἡ δὲ πλουσιότης αὐτῶν κατέστη μυθώδης ἢ ἐκκαμίνουσι ὅμως, βάρβαρος οὕσα μέχρι τῆς σήμερον, ἐπιφυλάττει εἰς τὸ μέλλον εὐρεῖαν αὐτῶν ἀνάπτυξιν. Μετὰ ταῦτα ἔρχονται τὰ ὄρυκτὰ τοῦ χλωριούχου, βρωμιούχου καὶ ἰωδιούχου ἀργγρού ἅτινα διασκορπισμένα ἐντὸς πετρωδῶν καὶ σιδηρούχων στρωμάτων ἀπαιρτίζουσι τὰ ἀργγροῦχα ὄρυκτὰ τῶν ὁμοίων ἢ ἐκκαμίνουσι εἶναι ἐκ τῶν εὐκολωτέρων. Ἐνταῦθα καταλέγεται καὶ ὁ τελλουριούχος ἀργγρος, ὄρυκτον τῆς Οὐγγαρίας καὶ Τρανσυλβανίας, τοῦ ὁποίου ὅμως ἡ σπανιότης ἐμποδίζει ἡμᾶς τοῦ νὰ κάμωμεν περὶ αὐτοῦ λόγον.

Χρυσός. (*aurum*) — Τὸ πολυτιμότερον τῶν μετάλλων, εἶναι στερεὸς, κίτρινος, στιλπνός, λίαν ἐλατὸς, τίθεται εἰς θερμότητα 4400 0 περίπου καὶ τότε προσκτάται χροῦμα πράσινον, ἔχει δὲ εἰδικὸν βάρος 19, 367.

Μεταξὺ τῶν μετάλλων οὐδὲν ἕτερον πλὴν τοῦ σιδήρου εἶναι διασκορπισμένον ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς σφαίρας ὅσον ὁ χρυσός· ἀλλ' ἐνῶ ὁ σίδηρος ἀφθόνως εὐρίσκεται διασκορπισμένος ὑπὸ διαφόρους μορφαίς, τούναντιον ὁ χρυσός εἰς ἐλαχίστην ποσότητα εὐρίσκόμενος ἀπαντᾷται σχεδὸν πάντοτε εἰς μεταλλικὴν κατάστασιν. Ἡ σπανιότης αὐτῆ, ὡς καὶ ἡ λάμψις του, τὸ ἀναλλοίωτον αὐτοῦ, τὸ ἐλατὸν, ἡ μεγάλη αὐτοῦ πυκνότης κτλ. κατέστησαν αὐτὸν ἀπὸ τῶν παναρχαίων χρόνων τὸ πολυτιμότερον τῶν μετάλλων.

Ὁ χρυσός ἀπαντᾷται συνήθως ἐν τῇ ἄμμῳ ἔνθα οἱ ὄρυκτολόγοι ζητοῦσιν αὐτόν· εὐρίσκεται ὅμως ἠνωμένος καὶ μετὰ πυρίτου (θειοῦχου σιδήρου) καὶ γαληνίτου (θειοῦχου μόλυβδου), ἅτινα εἰς τὴν περίστασιν ταύτην καλοῦνται χρυσῶχα. Ἠνωμένοι μετὰ θειοῦχων ἐνώσεων περιεχομένων εἰς τοὺς πυρίτας εἶναι ἀμφίβηλον ἂν ὑπάρχῃ καὶ αὐτὸς ὡς θειοῦχος ἢ ὡς καθαρός· καὶ πολλοὶ μὲν διατείνονται ὅτι εὐρίσκεται ὡς καθαρὸς καίτοι δι' οὐδενὸς μέσου, ἔστω καὶ διὰ μικροσκοπίου, δύναται τις νὰ ἴδῃ ψίγματα χρυσοῦ καθαρῷ. Σοφοὶ τινες ὅμως, ἰδίως δὲ ὁ Δουμάς, ἀπεφάνθησαν ὅτι εἰς τοὺς πυρίτας τούτους, ἐν μέρει τούλαχιστον, ὁ χρυσός εὐρίσκεται ὡς θειοῦχος.

Ὁ ἐν τῇ φύσει ἀπαντῶμενος χρυσός δὲν εἶναι ποτὲ ἐντελὸς

καθαρός, ἀλλ' αἱ ἀκαθαρσίαι αὐτοῦ εἰσὶν ὀλίγαι τὸν ἀριθμὸν, μία δὲ μόνη, ὁ ἀργγρος, ἀπαντᾷται ἐνίοτε εἰς ἀξίαν λόγου ποσότητα, αἱ δὲ λοιπαί, ὡς ὁ χαλκός καὶ ὁ σίδηρος εὐρίσκονται μόνον εἰς ἐλαχίστην ποσότητα.

Ἀευκρόχρυσος (*platina*). — Ὁ λευκρόχρυσος ἐγνώσθη τὸ 1736 ὑπὸ τοῦ *Don Wlloa*, σοφοῦ Ἰσπανοῦ, καὶ διεδόθη τὸ 1741 ὑπὸ τοῦ *Wood*, σιδηρουργοῦ ἐν Ἰαμαϊκῇ. Εἶναι παρεμφερὴς τῷ ἀργγρῷ κατὰ τὸ χροῦμα καὶ τὴν στιλπνότητα, ἐστὶν ὅμως μικρόν τι σκοτεινότερος ἐκεῖνου. Ἔχει εἰδικὸν βάρος 21, 80, εἶναι δὲ τὸ δυστηκτότερον καὶ τὸ ἥττον ὀξειδούμενον τῶν μετάλλων· μόνον φλόξ παραγομένη διὰ τῆς μίξεως τοῦ ὑδρογόνου μετὰ τὸ ἐξυγόνου δύναται νὰ τήξῃ αὐτόν.

Ἐπὶ τὸ ὄνομα μεταλλεῖον λευκρόχρυσου ἐνοοῦσιν οὐσίαν τινὰ λευκὴν, μεταλλικὴν, εἰς κόκκους μικροῦς καὶ βάρεις οἷτινες συνιστῶσι τὸ μόνον ὄρυκτον τοῦ λευκοχρῦσου τὸ ἀπαντῶμενον ἐν τῇ φύσει. Τὸ στρώμα τοῦ ὄρυκτου τούτου παρουσιάζει μεγάλην ὁμοιότητα μετὰ τὸ τοῦ καθαρῷ χρυσοῦ καὶ πολλάκις τὸ ἐν παράκειται τῷ ἄλλῳ. Ὡς ὁ χρυσός οὕτω καὶ ὁ λευκρόχρυσος ἀπαντᾷται εἰς μεταλλικὴν κατάστασιν, ἀλλ' ὡς ἐκεῖνος εἶναι πάντοτε ἠνωμένος μετὰ ξένων μετάλλων ὧν σπουδαιότερον εἶναι τὸ ἱριδιόν, ἀκολουθῶντες ἔρχονται πλὴν εἰς ἀσθενεστάτην ποσότητα σπανιότατα μέταλλα, ὡς τὸ παλλάδιον, ῥόδιον, ὄσμιο, καὶ ρουθίνιον· ἀκολουθῶντες εἰς ποσότητα συχνάκις ἀφθονοὶ ὁ σίδηρος καὶ ὁ χαλκός.

Η ΤΙΜΩΡΙΑ.

(Ἐλευθερία μετάφρασις ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ ὑπὸ Φ. Δ.)

(Συνέχεια ἴδου φυλλ. Γ.)

Ὁ γέρον ἐδείχθη πολὺ κληρονομημένος ἐπὶ τῇ θέα τοῦ νέου προστατευομένου του, ἀμέσως δ' ἔσπευσε νὰ ἐρωτήσῃ περὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ἐν τῇ αἰθούσῃ ἐπισκέψεως του.

Ὁ νεανίας ἀπηγγέθη λεπτομερῶς τὰ πάντα σιωπῆσας μόνον τὰ περὶ τῆς ὁμοιότητος αὐτοῦ πρὸς τὸ ἴνδαγμα τοῦ κοιλώματος.

— Οὕτω λοιπόν, ἠρώτησεν ὁ κόμης μετὰ τὸ τέλος τῆς διηγήσεως, δὲν δύνασαι νὰ ἐξηγήσῃς κατὰ φυσικὸν τρόπον τὰ ἐν τῇ αἰθούσῃ συμβαίνοντα;

— Ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν εἶμαι εἰς κατάστασιν νὰ σᾶς ἀπαντήσω· ἀλλ' ὅμως δὲν ἔπεται ἐκ τούτου, ὅτι διενεργοῦνται πράγματα ὑπὲρ ἀνθρώπων. Οὐχί! καὶ ἐὰν τώρα δὲν ἤδυνήθην ν' ἀνεύρω τὸ αἶτιον, πιστεύω, ὅτι ἄλλοτε θὰ καταρῶθωσιν τούτω.

— Ἐχεις δίκαιον, φίλε μου, εἶναι καιρὸς ἤδη νὰ πεισθῶμεν εἰς τί πρέπει νὰ ἀποδώσωμεν τὰ ἔκτακτα αὐτὰ φαινόμενα, περὶ τῆς ὑπάρξεως τῶν ὁμοίων οὐδεμία πλέον ἀμφιβολία ὑπάρχει. Δέον ὅμως νὰ λάβῃς προφυλακτικὰ τινὰ μέτρα, ὅπως μηδὲν ἐν δυνάμει νὰ διαφύγῃ τὴν γενναίαν ἀπόφασίν σου.

— Ὡ! ἐστὲ ἥσυχος, Κ. Κόμης, ἔχω ἤδη ὄλην τὴν ἡμέραν διὰ νὰ σκεθῶ τὸ καταλλήλοτερον, καὶ σὰς βεβαιῶ, ὅτι, ἐὰν τὰ ἴδια συμβῶντα λάβῃσι χώραν, θὰ ἔχω τὴν καρδίαν μου πολὺ ζωηράν. Νῦν δὲ, εἰπέτε μοι ἐὰν δύναμαι νὰ ὀμιλήσω περὶ αὐτῶν ἐνώπιον τῶν μελῶν τῆς ὑμετέρας οἰκογενείας.

— Τὸ φρονιμώτερον ἦθελεν εἶσθαι ἡ σιωπὴ, ἐκτὸς τοῦ πατρὸς Νευκῦ, πρὸς τὸν ὁποῖον δύνασαι νὰ ἐκμιστρηθῇς ἀπόβως πρὸς τοὺς λοιποὺς δὲ, εἰπέ, ὅτι σοὶ παρήγγειλον ἀπόλυτον ἐχθρότησιν.

Ὁ νεανίας ἐφύλαξεν ἀκριβῶς τὴν παραγγελίαν τοῦ κόμης, ἐν καὶ ἦτο πολὺ δύσκολον εἰς αὐτὸν νὰ μὴ εὐχαριστήσῃ τὴν περιέργειαν τῆς Ματθίλδης, ἥτις ὕμνος ὑπεχώρησεν εἰς τὴν διαταγὴν τοῦ πατρὸς τῆς. Ὅσον ἀφορᾷ ὕμνος τὴν δεσποσύνην Ἰσαβέλλαν, αὕτη δὲ ἐπέμενε καὶ καλὰ, ὅπως μάθη τὰ πάντα, λέγουσα αὐτῷ ἰδιαιτέρως, ὅτι ἡ ἐπιθυμία τῆς ἦτο νὰ συνοδεύσῃ αὐτὸν ἐν τῇ αἰθούσῃ ἐὰν ἐπανελάμβανε τὴν ἐπίσκεψίν του.

Στέφανος ἐξεπλάγη σφόδρα ἀπέναντι τῆς προτάσεως ταύτης τῆς παρήλικος παρθένου.

Θαυμάζεστε; ὑπέλαβεν αὐτῇ ἀλλὰ δὲν ἐνόησατε, ὅτι ὁ Κ. Δὲ Τολουμόντης εἶναι ἀνὴρ μεγάλων καὶ ἐκτάκτων ἰδεῶν; Ὡ! δὲν δύναται παρὰ νὰ ἀγαπήσῃ γυναῖκα, ἥτις εἶναι ἰκανὴ ἠρωϊκῶν κατορθωμάτων, καὶ θέλω, ἀντὶ πάσης θυσίας, τὰ δειχθῆ ταυτά.

VIII

Ἀπροσδόκτον τι συμβῶν ἐπελθὼν διέκοψε τὴν κίνησιν ταύτην ὕψ' ἢς κατεῖχοντο ἅπαντες οἱ κάτοικοι τοῦ πύργου τοῦ Ρουγεθιέρου.

Εὐρίσκοντο ἤδη εἰς τὸ τέλος τοῦ προγεύματος ὅτε βήματα ἵππου ἠκούσθησαν πλήττοντα τὸ ἔδαφος τῆς αὐλῆς.

Ὁ Γοδεφρούδος ἀναστὰς ἐπορεύθη εἰς τὴν θυρίδα.

— Εἰς ἵππεὺς ἐν στολῇ, ἀνεκράξεν.

— Μάλιστα, προσέθεσε καὶ ὁ Γάσπαρης, ὅστις ἐπίσης ἐπορεύθη ὅπως παρατηρήσῃ: Φέρει στολὴν ἀγνωστον... Τίς ἄρα γὰρ νὰ ἦναι;

Ἐν τῷ διαστήματι αὐτῷ, ὁ ἵππεὺς καταβῆς τοῦ ἵππου ἐνεχείρισεν ἐπιστολὴν τινὰ εἰς τὸν παρὰ τῇ εἰσόδῳ ἱστάμενον Φίλιππον, ὅστις ἔσπευσε νὰ φέρῃ ταύτην πρὸς τὸν κόμητα.

Ὁ γέρον ἰδιοκτητῆς ἀναγινώσκων ταύτην ἐπεδείκνυε διὰ διαφόρων τοῦ προσώπου σημεῖων μεγάλην τινὰ ἐκπληξιν, ὥστε αἱ πάντες, καταληφθέντες ὑπὸ ἀπλήστου περιεργείας, ἀνεμένον ἀνυπομῶνως νὰ μάθωσι τὸ ἐμπεριεχόμενον.

— Τέκνα μου, εἶπεν ὁ κόμης τελειώσας τὴν ἀνάγνωσιν, θέλετε ἐπίσης γεγάλως ἐκπλαγῆ, ὅπως ἐγὼ, μακθάνοντα τὴν σπουδαίαν καὶ εὐχαρίστον εἰδησιν τὴν ὁποίαν μοὶ ἀναγγέλλει ὁ χάρτης οὗτος: Ὁ θεὸς σας, ὁ Κ. Δ' Οὐιδενφέλδος, ὅστις οὐδέποτε ἦλθεν ἐνταῦθα πρὸ τοσοῦτων ἐτῶν, μετὰ πληροφορεῖ, ὅτι, ἐλθὼν δι' ὑπόθεσίν του εἰς τὴν ἰδιοκτησίαν του, ἥτις καίτοι πλησίον τῆς Ἀρλῶνος, ἀπεφάσισε νὰ μεταθῆ ἐνταῦθα ὅπως μᾶς ἐπισκεφθῆ. Δὲν εἶχε δὲ καιρὸν, ὡς μοὶ λέγει, νὰ μᾶς εἰδοποιήσῃ ἀρχήτερα, διότι αἰφνιδίως ἀπεφάσισε τὸ ταξίδιον αὐτό. Φανερὸν λοιπόν, ὅτι θέλει εἶσθαι μεταξὺ ἡμῶν πρὸ τῆς ἑσπέρας... Εἶμαι εὐτυχῆς, ἐξηκολούθησεν ὁ γέρον μετὰ τινὰ σιωπῆν, ὅτι θὰ ἴδῃ τὸν συγγενῆ μου αὐτόν, καὶ πιστεύω, ὅτι πάντες θὰ προσπαθήσωμεν νὰ κάμωμεν τὴν ἐνταῦθα διαμονήν του ὅσον τὸ δυνατόν εὐάρεστον.

Ὁ κόμης ἔδωκε διαταγὰς ὅπως περιποιηθῶσι καλῶς τὸν ἀπεσταλμένον τοῦ γυναικαδέλφου του καὶ ἐτοιμασῶσι διὰ τοῦτον τοὺς καλλιτέρους θαλάμους.

— Ἀλλὰ, θεῖέ μου, προσέθεσεν ὁ Γάσπαρης γελῶν ἀσυστόλως, ὁ Κ. Δ' Οὐιδενφέλδος ἀγνωστὸς βεβαιῶς τὰ ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς ὁμοιότητος συμβαίνοντα. Δὲν ἔχομεν ἄλλο μέρος ὠραιότερον, ὅσον ἡ περίφημος αὕτη αἰθουσα μετὰ τοῦ θαλάμου, ὅστις ἐνοῦται μετ' αὐτῆς, τὰ ὁποῖα, ἐὰν ἀεριθῶσιν ὀλίγον, νομίζω ὅτι εἶναι καταλλήλοτα διὰ τὸν ἀξιαγάπητον αὐτὸν θεῖον. Ὡ! ἐὰν ἦμιν εἰς τὴν θέσιν σας ἦθελεν διατάξει νὰ ἐτοιμασῶσι τὰ δωμάτια ταῦτα ἐπομένως δὲ ἠθέλωμεν ἀπαλλάξει καὶ τὸν Στέ-

φανον δευτέρως ἐπισκέψεως, ἥτις πιθανὸν νὰ ἔχῃ τὴν τύχην τῆς πρώτης.

Τὰς τελευταίας λέξεις προῦφερε μετὰ ὕμνος ἐμπαικτικῆς καὶ γελῶν συνάμα διὰ τὴν ἐπιτυχίαν ἠθῆν τῆς ἀγγινοίας του. Ὁ κόμης ὅμως ἐβρίσθη ἐπ' αὐτοῦ βλέμμα πλήρες σοβαρότητος, ὅπερ σφόδρα κατεθούρησε τὸν ἄφρονον νεανίαν.

— Γάσπαρη, εἶπεν μετ' ἐξύττητος ὁ γέρον, οἱ λόγοι σου εἶναι ὕλως δι' ὄλου ἀποτοί, καὶ ἐνθυμοῦ ὅτι θὰ ἐπανελθῶ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ἀντικειμένου ἐν ἀρμυδιᾷ περιστάσει.

Ἡ δεσποσύνη Ἰσαβέλλα, ἥτις ἔμενε σιωπηλὴ μέχρι ταύτης τῆς στιγμῆς ἔσπευσε νὰ διακόψῃ τὴν νέαν ταύτην φάσιν, ἣν ἐλάβεν ἡ οἰκογενειακὴ αὕτη συνδιάλεξις.

— Ἐπιθυμῶ πολὺ νὰ ἴδῃ τὸν ἐξαιρετόν αὐτὸν Κ. Δ' Οὐιδενφέλδον, ἂν καὶ δὲν εἰδείχθη τόσο πολὺ περιποιητικὸς πρὸς ἐμὲ τὴν πρώτην φοράν ὅτε ἦλθεν ἐνταῦθα. Εἶναι ἀληθὲς ὅμως, ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκεῖνην ἐστερήθη τῆς συζύγου του, πράγμα τὸ ὁποῖον ἐδικαιολογεῖ τὴν διαγωγὴν του... Παράξενον μοὶ φαίνεται νὰ μὴ νυμφευθῆ ἔως τώρα!... Ἀλλὰ εἰπέτε μοι, ἀγαπηταί μοι ἐξάδελφε, δὲν σᾶς λέγει τίποτε περὶ τοῦ σκοποῦ τῆς ἐνταῦθα ἐπισκέψεώς του;

— Ὅχι! μοὶ δίδει ὅμως ἀρκούντως νὰ ἐνοήσῃ ὅτι ἔρχεται μόνον διὰ νὰ μᾶς ἴδῃ.

— Δυσκολεύομαι τῇ ἀληθείᾳ νὰ τὸ πιστεύω! ἀφούτως πρέπει νὰ ἔχῃ καὶ ἰδιαίτερον τινὰ σκοπόν. Ποίως ἢλικίως εἶναι;

Ὁ κόμης δὲν ἠδυνήθη νὰ ὑποκρύψῃ ἐλαφρὸν τι μειδίαμα τῶν χειλέων του, ἐν τούτοις ἀπεκρίθη κήπως ἀστεϊεύμενος.

— Μόλις εἶναι τεσσαράκοντα ἐννέα ἐτῶν, ἄτεκνος, θεωρητικὸς ἀνθρώπος καὶ πλουσιώτατος· ἀλλ' ὅμως ἐὰν ἦμιν γυνὴ θὰ προστίμων τὸν Κ. Δὲ Τολουμόντην, ἐπειδὴ οὗτος εἶναι πλέον χαρίτης, πλέον διασκεδαστικὸς καὶ ἐπομένως θὰ ἦναι καὶ πλέον αἰσθηματικὸς· δὲν ἔχει οὕτω;

Ἡ δεσποσύνη Ἰσαβέλλα ἠρρυθρίασεν εἰς τοὺς λόγους τούτους ἀλλὰ δὲν ἀπήντησε ἢ εὐαισθητος αὕτη κόρη ἐφάνη καταληφθεῖσα ὑπὸ βαθέων ῥεμβασμῶν.

Ὁ Στέφανος Φανούλης, ἀφ' ἧς στιγμῆς ἠγγέθη ἡ ἀφιξίς τοῦ γυναικαδέλφου τοῦ κόμης, ἐσημάτισεν ἰδέαν τινὰ, ἣν ὅμως δὲν ἐτόλμα νὰ ἐκφράσῃ πρώτος, εὐλόγως νομίζων, ὅτι αὕτη ὄφειλε νὰ προσταθῆ ἐκ μέρους τοῦ τε Γοδεφρούδου καὶ Γάσπαρη. Διανοεῖτο λοιπόν ὁ ἀγγίχνους αὐτὸς νέος ὅτι ἡ ἔθιμοταξία ἀπῆτε, ὅπως ἐξέλιθωσιν εἰς ποῦπάντησιν τοῦ ἤδη ἀναγγεληθέντος συγγενεοῦ. Ἐπειδὴ ὅμως ἐβλέπεν ὅτι ἡ ὥρα παρήρχεται χωρὶς οὐδεὶς νὰ σκευθῆ περὶ αὐτοῦ τοῦ καθήκοντος, ἐποίησε τὴν παρατήρησιν ταύτην διὰ χαμηλῆς φωνῆς πρὸς τὴν Ματθίλδην, ἥτις ἀμέσως ἐνόησασα αὐτὸν ἀνεκράξεν πρὸς τοὺς νέους:

— Ἀλλὰ, κύριοι, δὲν σκέπτεσθε ὅτι ἔχετε χρέος νὰ ἐξέλθητε εἰς συνάντησιν τοῦ θεοῦ μας, καθ' ὅσον μάλιστα γνωρίζομεν διὰ ποίως ὁδοῦ ἔρχεται;

— Ἀξιόλογα! ἀνεφώνησεν ὁ κόμης, θαυμάσια ἐσκέπτης, κόρη μου! σήμερον δὲν εἰζεύρω πού ἔχω τὸν νοῦν μου καὶ ἐλησμόνησα ὕλως δι' ὄλου αὐτὸ τὸ καθήκον... Ἐμπρὸς λοιπόν, κύριοι, λάβετε τοὺς ἵππους σας καὶ τρέξατε νὰ ὑποδεχθῆτε τὸν ἀγαπητόν αὐτὸν συγγενῆ μας... Σὺ δὲ, Στέφανε, μείνον μετὰ τῆς Ματθίλδης διὰ νὰ μοὶ κρατήσῃτε συναναστροφὴν ἐν ᾧ ἡ δεσποσύνη Δὲ Κλαϊρβὼ θέλει δώσει τὰς ἀναγκαίας διαταγὰς διὰ τὴν ὑποδοχὴν.

— Αἱ διαταγαὶ ἤδη ἐδόθησαν, ἀπήντησεν αὕτη· δὲν ἔχω πλέον παρὰ νὰ φροντίσω διὰ τὸν στολισμὸν μου. Ὁ θεὸς νὰ δώσῃ νὰ

ἤματι ἔτοιμος, διότι καποτε αἱ πρώται ἐντυπώσεις σμικρύνουν πολὺ . . . Ὡ! αἱ πρώται ἐντυπώσεις!

IX

Τὸ μέγα ὄρολόγιον τοῦ πύργου ἐσήμαινε τὴν ἕκτην ὥραν Μ. Μ. ὅτε ὁ κρότος τῶν τροχῶν τῆς ἀμάξης, τὰ ποδοκροτήματα τῶν ἵππων καὶ ἡ πλαταγὴ τῆς μάστιγος τοῦ ἡνιόχου, ἀντήχησαν θορυβωδῶς ἐπὶ τῆς μεγάλης καὶ λιθοστρώτου αὐλῆς τοῦ εὐρυχωροῦ τούτου κτιρίου τοῦ Ρουγθεῖρου.

Ἄπαντα ταῦτα ἤγγειλαν τὴν ἀφίξιν τοῦ Ἀρνόλδου Δ' Οὐτ-δενφρέλδου συνοδευομένου παρὰ τοῦ Γοδεφροῖδου καὶ Γάσπαρη, οἵτινες ἀπάντησαν αὐτὸν πλησίον τοῦ ξενοδοχείου τοῦ Λευκοῦ Ἰππου, ὅπου, ὡς ἔλεγεν, ἔκαμε μικρὰν τινα ἀνάπαυαν πρὸς ἀναψυχὴν αὐτοῦ τε καὶ τῶν ἵππων.

Ὀλίγων στιγμῶν κατόπιν εἰσῆχθη ἐν τῇ αἰθούσῃ ἕνα ἀνέμενον ὁ κόμης μετὰ τῆς Ματθίλδης, τῆς Ἰσαβέλλας καὶ τοῦ μικροῦ Καρόλου. Ὁ Στέφανος δὲ καθὼς καὶ ὁ πατὴρ Νευκὺς ἐσκέφθησαν, ὅτι ὄφειλον νὰ ἀπομακρυνθῶσι κατὰ τὴν ὥραν ταύτην τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν συγγενικῶν αἰσθημάτων.

Πρὶν ὅμως προχωρήσωμεν, ἅς ἀφιερώσωμεν ὀλίγας γραμμὰς ἀφορώσας τὸ ἄτομον αὐτὸ, ὅπερ πρώτον ἦδη παρουσιάζεται ἐνώπιόν μας.

Ὁ γυναικάδελφος οὗτος τοῦ Κ. Δὲ Χαλεμβράδῃ ἦτον ἀνὴρ ὑψηλοῦ καὶ κολοσσιαίου ἀναστήματος, οὐτινος ὁ σχηματισμὸς εἰδείκνυε μακρὰν καὶ σκληρὰν ἀσκησιν. Μολονότι ἦτο κάτω τῶν πενήτηκοντα ἐτῶν ἐν τούτοις ἡ κόμη αὐτοῦ ἦν κατὰλευκός. Ἐν τῇ φυσιογνωμίᾳ αὐτοῦ εἶχε τὴν σκαῖν καὶ ἄγριον, ὅπερ προῦκάλει ὀλίγων εὐνοϊκῶν, οἱ δὲ ὅλοι ἀπότομοι τρόποι του καὶ ὁ ἐπιτακτικὸς καὶ θρασὺς τόνος τῆς φωνῆς του συνετέλουν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, ὅπως προδιαθέσῃ κακῶς τοὺς πάντας. Οὕτω λοιπὸν οἱ ὑπερέται αὐτοῦ καθὼς καὶ οἱ ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν του χωρικοὶ ἀπεκάλουν αὐτὸν Τάρταρον.

Ἡ ζωὴ τοῦ ἀνδρὸς αὐτοῦ ἔλαβεν ἀρχὴν ἐν τῇ γερμανικῇ μοιρᾷ τοῦ Μεγάλου Δουκάτου τοῦ Λοξεμβούργου· μόλις δὲ ἡ ἡλικία του εἶχε φθάσει τὰ τρία ἕτη, ὅτε ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἠσπασθη διὰ τελευταίαν φορὰν τὸ τέκνον αὐτὸ, πορευομένη πρὸς τὸν ἀπέραντον ἐκείνον κόσμον, ὅστις τοὺς πάντας ἄνευ πολλῆς δυσκολίας δέχεται. Ὁ πατὴρ του, ὑπηρετῶν ἐν τῷ στρατῷ τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς Γερμανίας καὶ ἀκολουθῶν ἐν νεότητι ὅλας τὰς πολεμικὰς περιπετείας τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἠναγκασθη νὰ ἐμπιστευθῇ εἰς ξένας χεῖρας τὴν ἀνατροφὴν τοῦ παιδὸς του· ὥστε εὐκόλως ἐννοεῖ τις, ὅποιαν ἀνάπτυξιν ἔλαβεν. Ἐν ἡλικίᾳ 40κτῶ ἐτῶν κατετάχθη εἰς τὸ στρατιωτικὸν ἀκολουθῶν τὸ παρὰδειγμα τοῦ πατρὸς του· ἀλλὰ, τὸ φύσει ἀδάμαστον πνεῦμά του, ἡ κλίσις του πρὸς τὰς ἀσωτείας καὶ ἡ ἀκανόνιστος διαγωγὴ του δὲν ἤργησαν νὰ καλύψωσιν αὐτὸν ὑπὸ πολλῶν δυσχερῶν καὶ κακοήθων πράξεων, αἵτινες ἐπὶ τέλους προῦκάλισαν τὴν ἀπὸ τοῦ σταδίου τούτου ἀποχώρησίν του.

Ἐν ἡλικίᾳ εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν εἶχεν ἐξ ὀλοκλήρου καταστρέφει ἄπικαν τὴν παρουσίαν του, καὶ, φυσικῶ τῷ λόγῳ, διετέλει μισούμενος ὑπ' ὅλων τῶν συγγενῶν του ἐκτὸς ἐνὸς, τοῦ Βαρώνου Οὐκενσλάου Δὲ Ρουγθεῖρου, ἀνδρὸς ἐλευθερίου, ὅστις ἐξεκολλοῦει ἐπιδαφιλῶσαν εἰς αὐτὸν ἀφθόνην τὰ ἐπαρκούντα μέσα διὰ τὰς ἀνάγκας του. Ἐν τούτοις δυσχερεῖς αἵτις μεγάλης σπουδαιότητος ἀνεφύη καὶ μεταξὺ αὐτῶν. Ὁ Βαρὼν ἠγάπα περιπαθῶς τὴν δεσποσύνην Δὲ Φραινάγου· ὁ Κ. Δ' Οὐτδενφρέλδου, καίτοι γνωρίζων τούτο, ἠθέλησε νὰ βίβη τὰ βλέμματά του

ἐπὶ τῆς πλουσίας ταύτης ὄρφανῆς μεταχειρισθεὶς συνάμα πλεῖστα ἐξευτελεστικὰ μέσα, ὅπως ὑποσκελισθῶν τὸν ἐξάδελφόν του ἀλλ' ἐπὶ τέλους αἰσχυρῶς ἀπέτυχεν προτιμησάσης τῆς νέας τὸν Βαρῶν.

Ἐκ τούτου, ἐννοεῖ πᾶς τις, ὅτι ἡ θέσις τῶν δύο ἐξαδελφῶν εὐρίσκατο εἰς σημεῖον ὄχι μόνον δυσάρεστον ἀλλὰ καὶ εἰς ἄκρον ἐπισφαλῆς ἕνεκα τῆς συγκρούσεως τῶν ἐγκαρδιῶν αἰσθημάτων, ὧν ἀναμφίλεκτος συνέπεια ἤθελεν εἶσθαι τὸ ἀδιάλλακτον μῖσος.

Ὁ Βαρὼν ὅμως ὑπέικων εἰς τὰ μεγάθυμα αἰσθημάτων τῆς ἐξαιρέτου αὐτοῦ ψυχῆς ἠθέλησε νὰ ἐξακολουθῇ παρέχων τὰ πρὸς διατήρησίν του ἀρκούντα, ὅτε ἐπληροφόρηθη, ὅτι συγγενῆς του τις ἐκ μητρὸς, ἀποθανῶν, ἀφῆκεν αὐτῷ περιουσίαν τινα, μικρὰν μὲν κατάλληλον δὲ, ὅπως ζῆσαι βίαν ἄνετον. Οὕτως ὅμως ἀντὶ νὰ σωφρονισθῇ ἐνθυμούμενος τὰ παθήματα τῆς προτέρας του ζωῆς, ἡ νέα αὐτῇ μικρὰ εὐτυχία συνέτεινεν, ὅπως ἐπαυξήσῃ τὰς ἀσωτείας του.

Ἐξακολουθεῖ λοιπὸν τὸν παλαιὸν ἐκείνον καὶ ἀκατάστατον βίον του, ὅστις βεβαίως ἤθελεν ἐντὸς ὀλίγου καταστρέφει καὶ τὴν κληρονομίαν ταύτην, ἐὰν ὁ αἰφνιδίως ἐπεληθὼν θάνατος τοῦ ἐξαδελφοῦ του Οὐκενσλάου, ὃν ἀμέσως ἐπικολούθησε καὶ ὁ τῆς συζύγου καὶ τοῦ τέκνου αὐτοῦ, δὲν καθίστα αὐτὸν κύριον πλουσίας καὶ ἀπεράντου περιουσίας. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης μετήλλαξεν ὅλος δι' ὅλου βίον, ζῶν μετὰ πολλῆς μετριότητος, ἀποκεχωρηκῶς τοῦ κόσμου, καὶ ἐπασχολούμενος καθ' ἅπαντα τὸν καιρὸν αὐτοῦ ἐν τε τῷ κινήσῳ καὶ ἐν τῇ καλλιέργειᾳ τῶν ἀγρῶν, ὧν ἦτον ἤδη ἐκ θαύματος κάτοχος. Ἐν τῷ διαστήματι αὐτῷ ἐνυμφεύθη μετὰ τινος γυναικὸς, ἧς ἦτο κατώτερος τὴν ἡλικίαν, καὶ ἦεις, μετὰ μικρὰν συμβίωσιν, ἀπέθανεν ἐγκαταλιπούσα αὐτῷ οὐχὶ εὐκαταφρόνητον ἐπαύξησιν τῆς ἡδὴ κολοσσιαίας περιουσίας του.

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς δὲ, καθ' ἣν ἐπώλησε τὸ Ρουγθεῖρον εἰς τὸν Κ. Δὲ Χαλεμβράδῃ, ἄπαξ μόνον καὶ ἐν μεγίστῃ συντομίᾳ ἐφάνη ἐνταῦθα. Ἰδοὺ διατὶ, ἡ ἐπίσκεψις αὐτῇ εἰδοποιήθεισα τὸσον ἀπροόπτως, ἐξέπληξε σφόδρα τὸν κόμητα, καὶ εἰς ἣν οὗτος, φυσικῶ τῷ λόγῳ, ἀπέδωκε μεγίστην σπουδαιότητα.

Ἐν τούτοις ὁ ἀπροσδόκητος αὐτὸς ἐπισκέπτει, ὡς εἰσελθὼν ἐν τῇ αἰθούσῃ, ἔσπευσε νὰ εἰπῇ, ὅτι ἤρξατο ἐπὶ μόνη τῷ σκοπῷ, ὅπως ἴδῃ τοὺς ἀγαπητοὺς αὐτοὺς συγγενεῖς, ὧν τὴν ἀγάπην περὶ πολλοῦ ἐποιεῖτο, λυπούμενος δὲ, διότι, ἕνεκα τῶν πολλῶν αὐτοῦ ἀσχολιῶν δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπαναλαμβάνῃ συνεχῶς τὰς ἐπισκέψεις του.

Ἡ δεσποσύνη Δὲ Κλαιβῶ ἤρξατο νὰ τὰ κατεβῆ, ἰδοῦσα ὅτι ἐκείνος πρὸς τὸν ὅποιον ἠθέλησε νὰ μεταχειρισθῇ ὅλους τοὺς ἐπιχαρίτους τρόπους τῆς, οὕτε καὶ τὴν ἐλαχίστην προσοχὴν ἐδίδεν εἰς τὸ ἄτομόν τας.

Τὸ δεῖπνον λοιπὸν ἦτο μονότονον. Ὁ Στέφανος ἀπουσιάζων ἐπεφόρτισε τὸν ὑπερέτην Φίλιππον, ὅπως δικαιολογήσῃ τὴν ἀπουσίαν του καὶ αἰτήσῃ τὴν δέουσαν συγγνώμην.

X

Μετὰ τὸ δεῖπνον ἄπικτες ἐτέθησαν περὶ τῆς μεγάλης ἐστίας ἐν τῇ ὁποίᾳ ἕκαστον ἀρκετὰ σχίζει διαδίδουσαι ὀρειανφλόγα.

Ὁ Κ. Δ' Οὐτδενφρέλδου ἤρξατο πρώτος ἐμιλῶν.

— Ἐμαθον, εἶπε μετ' ἀδιαφορίας, ὅτι ἐδέχθητε ἐνταῦθα ἐν ἄτομον ἄγνωστον, τὸ ὅποιον ἔμεινε παρ' ὑμῖν εἰσοσιτέσσαρας ὠρας. Ἦνομάζετο, ὡς μοι εἶπον, ὁ Ἰππότης Δὲ Τολουμόντης. . . Τώρα ἴσα ἴσα ἐνθυμούμαι, ὅτι ὁ μακαρίτης ἐξάδελφός μου εἶχε φίλον τινα τοῦ αὐτοῦ ὀνόματος, ὅστις ὅμως, νομίζω νὰ ἦκουσα,

ἀνεχώρησε διὰ νὰ περιηγηθῇ τὸν κόσμον. . . Ἄρα γε εἶναι ὁ ἴδιος;

— Μάλιστα, ἀπεκρίνατο ὁ κόμης· ἠγνώσει τὸν θάνατον τοῦ Βαρῶνου. . . Ἐλυπήθη δὲ πολὺ μανθάνων, ὅτι ἐκείνος, τὸν ὅποιον ἐζήτει, ἀπέθανεν περικυκλούμενος ὑπὸ τοσοῦτων τραγικῶν συμβάντων.

— Ἡ ἐκ μέρους του αὐτῆ ἀγνοία μὲ ἐκπλήττει· φρονεῖτε, ὅτι λεγε τὴν ἀλήθειαν;

— Ὁ Κ. Δὲ Τολουμόντης ἦτον ἀρκετὰ εὐγενῆς ἵπποτης καὶ δὲν μᾶς ἐπιτρέπεται νὰ ἀμφιβάλλωμεν εἰς τοὺς λόγους του, ἔσπευσε νὰ ἀποκριθῇ μετὰ ζωηρότητος ἡ δεσποσύνη Ἰσαβέλλα. Ὅλοι ἐνταῦθα ἠγαπήσαμεν αὐτὸν, καὶ μάλιστα μᾶς ὑπεσχέθη ὅτι θὰ ἐπανέληθ ὀλλήλαις, καὶ εἶμαι βεβαία ὅτι θὰ τηρήσῃ τὸν λόγον του, καθ' ὅσον καὶ εἰς ἐμὲ ἔδωκε νὰ ἐννοήσω ἰδιαιτέρως. . .

Ὁ γυναικάδελφος τοῦ κόμητος ἐρρίψε πρὸς αὐτὴν ψυχρὸν βλέμμα μετὰ εἰρωνικῆς μειδιάματος.

— Αὐτὸς λοιπὸν ὁ κύριος, ἠρώτησε, διήλθεν ὅλον τὸν καιρὸν του καταγινόμενος νὰ καταστῇ ἀρεστὸς εἰς ἅπαντας καὶ ἰδίως πρὸς ὑμᾶς, δεσποσύνη Ἰσαβέλλα;

— Ὡ! κύριε, διέκοψεν ἡ Ματθίλδη· ὁ Κ. Δὲ Τολουμόντης ἐξεπλήρωσε πολὺ εὐγενῶς τὰ καθήκοντα τῆς φιλοξενίας· καταλαμβάνετε ὅμως, ὅτι ἄπασαι αἱ ἐνταῦθα ἐντυπώσεις δὲν ἠδύνατο παρὰ νὰ ἐπαυξάνωσι τὴν μελαγχολίαν του.

— Μάλιστα ἐπεθύμησε πολὺ νὰ ἴδῃ τὸν Χριστόφορον Δαρμῆ, προσέθεσε καγχάζων ὁ Γάσπαρη Δὲ Βέφρος· ἀλλὰ, φαίνεται, ὅτι ὁ τρελλὸς τοῦτρυξε τὰ δόντια.

— Τὸν Χριστόφορον Δαρμῆ! ἀνεφώνησεν ὁ Οὐτδενφρέλδου. Τί ἀράγε ἐζήτει παρ' αὐτοῦ;

— Ἐπεθύμει νὰ ἐρωτήσῃ αὐτὸν διὰ τὸν θάνατον τοῦ φίλου του. . . ἀλλὰ δὲν ἐμπόρεσε νὰ μᾶθῃ τίποτε.

— Καταλαμβάνω. . . εἰπέτε μοι, παρακαλῶ, ὁ δυστυχῆς αὐτὸς εἰς ποῖαν κατὰστασιν εὐρίσκαται;

— Διὰ νὰ φυλάξω τὰς συστάσεις σας, ἀγαπητέ μοι γυναικάδελφε, ἀπήνησεν ὁ κόμης, ἀφῆκα εἰς αὐτὸν πληρεστάτην ἐλευθερίαν τὴν ὅποιαν ὅμως καταχράται, ἀλλὰ πιστεύω, ὅτι ἡ ζωὴ τὴν ὅποιαν διάγει ταχέως θέλει τὸν φέροι εἰς τὸν θάνατον.

— Εἶμαι περιεργὸς νὰ ἴδω αὐτὸν· ἀράγε εἶναι εἰς τὸν οἶκόν του τώρα;

— Τὸν εἶδον νὰ πηγαίη ὅτε ὑμεῖς εἰσῆρχεσθε εἰς τὸν πύργον, ἔσπευσε νὰ εἰπῇ ὁ Γοδεφροῖδου· ἦτο βουτημένος εἰς τὸ κρασί, διότι μόλις ἐστέκατο εἰς τὰ πόδια του. Ἐπειδὴ ὅμως εἶναι ἀρκετῆ ὥρα ἴσως συνῆλθε, καὶ, ἐὰν ἐπιθυμῆτε, δυνάμεθα νὰ τὸν φέρωμεν ἐδῶ.

— Ὡ! ὄχι, ὄχι· ἀνεφώνησε μετὰ σπουδῆς ὁ Κ. Δ' Οὐτδενφρέλδου· ἐπιθυμῶ κάλλιον νὰ ἴδω αὐτὸν ἐν τῇ κατοικίᾳ του. Συγχρόνως δ' ἀναστάς ἐπορεύθη, ὅπως λάθῃ τὸν πῖλόν του.

— Ἐὰν ἀφήσητε νὰ ὑπάγητε αὐρὸν τὸ πρῶτ ἴσως ἐπιτύχετε αὐτὸν εἰς καλὴν κατὰστασιν, παρετήρησεν ὁ κόμης εἰς τὸν γυναικάδελφόν του.

— Ὡ! δὲν μοι μέλλει· ἐπιθυμῶ νὰ ἴδω αὐτὸν, ἰδοὺ τὸ πῆν. . . μολονότι ἐὰν ἡ χρεία τὸ καλῆς δυνάμει νὰ ἐπαναλάβω τὴν ἐπισκεψίν μου καὶ αὐρὸν.

Ταῦτα δὲ λέγων ἐξῆλθεν ἐσπευσμένως τῆς αἰθούσης ἀρνηθεὶς μάλιστα καὶ τὴν συνοδίαν τῶν νέων, οἵτινες αὐθρομήτως προσεφέρθησαν, ὅπως ὁδηγήσωσιν αὐτόν.

Φθάσας δ' ἐνώπιον τῆς κατοικίας τοῦ μεθύσου ἐπληξεν ἐλαφρῶς ἐπὶ τῆς θύρας.

Νεκρῶσιμος σιγῇ ἐβασίλευε περὶξ, ἐντὸς δ' αὐτῆς σκότος βαθὺ ἐπεκράτει.

— Ὅτι ἦναι ἀπὸν ἢ θὰ κοιμᾶται, διανοεῖτο οὐχ ἦττον μετὰ τινος στιγμῆς ἐδιπλασίασε τοὺς κτύπους.

Ἦτοιμάζετο ν' ἀποσυρθῇ, ὅτε ἠσθάνθη δύο στιβαρὰς χεῖρας μεθ' ἄρμης καταλαβούσας αὐτὸν ἐκ τῶν ὀπισθεν, ἐφρακίσε δ' ὅλος, ὅτε ὁ ἦχος ἀγρίας φωνῆς ἐξερχομένης διὰ στόματος ἔξοντος οἰνοπνεύματος, ἐπληξεν θορυβωδῶς ἐπὶ τῆς ἀκοῆς του.

— Τίς εἶσαι σύ; καὶ τί ἔρχεσαι νὰ κάμῃς τόσον ἀργὰ ἐδῶ; Ὁ Οὐτδενφρέλδου στρέφων ἑαυτὸν μετὰ βίας εὐρέθη κατὰ μέτωπον τοῦ Χριστοφόρου, ὅστις, ἐπὶ τῇ θέξ τοῦ ἄρχοντος τούτου, ἔμεινεν ἀναυδός.

— Σεῖς ἐδῶ! ὑπετραύλισε. . . Ἄ! Θεὲ μου, εἶναι δυνατόν!

— Ναι, φίλε μου, εἶμαι ἐγὼ ὁ ἴδιος, ὅστις ἔρχομαι διὰ νὰ σε ἴδω. . . Ἀλλ' ἄνοιξον ταχέως διότι ἔχομεν νὰ ὁμιλήσωμεν περὶ σπουδαίων πραγμάτων. (Ἐπεταί συνέχεια.)

ΑΝΑΤΟΛΙΚΑΙ ΜΥΘΟΠΛΑΣΤΙΑΙ.

Α'.

Η ΓΚΙΟΥΖΕΛ.

(1868)

(Συνέχεια ἴδε φυλλ. I'.

— Φεύγει, καλὲ μου νεανία; ποῖαν ἀνταμοιβὴν ἐπιθυμεῖς διὰ τὴν ἀνεκτίμητον εὐεργεσίαν ἣν μοι προσήνεγκες;

— Οὐδεμίαν, ὑψηλότεατ' ἐπράξα ἀπλῶς ἐν καθήκον, τὸ ὅποιον καὶ πᾶς ἄλλος θὰ ἐπραττεν.

— Ἐν τούτοις ἐκ τοσοῦτων ἀνθρώπων σὺ μόνος ἐτόλμησας νὰ σώσης τὴν καλὴν μου σύζυγον, προσέθηκεν ὁ γέρον.

— Αἴ! ἴσως ἤμην κατὰ τι γενναίτερος τῶν ἄλλων, ἀπήνητησεν ἀφελῶς ὁ νεανίας προσβλέπων τὴν Γκιουζέλ.

— Σὲ εὐχαριστῶ λοιπὸν, γενναίε μου νεανία, ὡς καὶ ἡ σύζυγός μου, εἶπεν ὁ Πασσᾶς.

Ἡ Γκιουζέλ ἐρρίψε βλέμμα πλῆρες εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν νεανίαν.

— Ἀλλὰ τὸ ὄνομά σου τοῦλάχιστον, νέε μου, τὸ ὄνομα τῆς οἰκογενείας σου εἶπέ μοι, προσέθηκεν ὁ γέρον Ὄθωμανός.

— Ἐπιθυμῶ νὰ μείνῃ ἀγνωστον, Ὑψηλότεατε, εἶπεν ὁ νέος καὶ χαιρετήσας ἀπῆλθεν.

Τὸ πλῆθος ἐν τούτοις περιέμενεν ἐν τῇ ἐδῶ· ἰδὼν δὲ τὸν νεανίαν ἐξερχόμενον τῆς οἰκίας ἐζήτει πληροφορίας περὶ τῆς γυναικὸς.

— Ἐσῶθ! τοῖς λέγει.

— Ζήτω ὁ γενναῖος μας! ἀνέκραζαν Ὄθωμανοὶ καὶ Χριστιανοί.

Τὴν ἐπιούσαν διεδόθη ὅτι κατὰ τὴν παρελθοῦσαν νύκτα νέος τις ἄγνωστος ἔσωσε μίαν τῶν γυναικῶν τοῦ Ἰσμαήλ-Πασσᾶ παρ' ὀλίγον πνιγμένην ὑπὸ τῶν ὑδάτων.

Ἐνταῦθα παραθέτομεν συνομιλίαν τινὰ γενομένην ἐν τινι καφενεῷ, ἵνα δεξιωμέν τοῖς ἀναγνώσταις ἡμῶν πῶς ἐξήγησε τὸ γεγονός τοῦτο ἡ δεισιδαιμονία τῶν δεσποτῶν τῆς Ἀνατολῆς.

Ἐφών τις Ὄθωμανός ἔλεγε πρὸς τοὺς θαμῶνας τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος καφενεῖου, σκυτισθέντας ἐκ τῶν στρόβιλων τοῦ καπνοῦ, ὅν ἀνέπεμπον αἱ καπνοσύριγγες τῶν πιστῶν, κινῶν τὴν κεφαλήν.

— Μὰ τὸν Προφήτην ὁ Ἄλλάχθ θὰ ἐπιμψῆ τὸν ἄνθρωπον τοῦ-

τον διά να σώσῃ αὐτὴν τὴν γυναῖκα. Γνωρίζετε ὅτι ὁ Πασσάς εἶναι πιστός; Μουσουλμάνος; οὐδὲν παράδοξον ἂν ἔλυπθῃ αὐτὸν ὁ Προφήτης.

Ἐπὶ τοῦ προσώπου ἀπάντων τῶν ἀκρωμένων ἐξωγραφῆθη ὁ θαυμασμός, καὶ ψιθυρισμός διεδόθη τοὺς λόγους τοῦ γέροντος, ὅστις ἰδὼν τὸ ἐπενεχθὲν ὑπ' αὐτῶν ἀποτέλεσμα προσέθηκεν, — Εἶδετε αὐτόν;

— Ὅχι, ἀπάντησαν πλείστοι φωναί.

— Εἰπέ μας τί ἄνθρωπος ἦτο; ἠρώτησάν τινες.

— Αἱ! . . ἀπάντησεν ὁ γέρον· καὶ δύναμαι νὰ σᾶς τὸν παραστήσω τόσον καλῶς; Ἦτο ἐνδεδυμένος ὡς γκιαούρ· ἐνῷ δὲ οἱ ὑπέρταται καὶ πάντες ἡμεῖς οἱ περιεστῶτες ἐδειλιώμεν, αὐτὸς διέσχισε τὸ πλῆθος κρᾶζων· — Στῆτε, δειλοί! Ὅλοι ἐμείναμεν κεχηνότες. Εἰσήλθεν ἐν τινι πλοιαίῳ, τὸ ὅποιον εἶχε ζητήσῃ πρότερον ὑπὲρ τῆς τῆς, ἐφθασεν εἰς τὸ μέγαρον καὶ ἀνέβη εἰς αὐτό, χωθεὶς ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὑδάτων· ἡ γυνὴ ἐρίστη εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ λιπέθμου.

— Δὲν θὰ ἤδύνατο νὰ τὸν βλέπῃ κατὰ πρόσωπον, ὑπέλαθε τις διακόψας τὸν λαλοῦντα, καίτοι λίαν σπάνιον παρὰ τοῖς Ὀθωμανοῖς τὸ διακόπτειν ἄλλον ὁμιλοῦντα, καὶ λέγοντα, οἰσασθήποτε τερατολογίας; μὰ τὸν Προφήτην οὐρὶ θὰ ἦτον ὁ ἄνθρωπος οὗτος.

— Τοιοῦτος βεβαίως θὰ ἦτο, προσέθηκεν ἄλλος.

— Σιωπή! εἰπόν τινες.

— Τέλος ἔσωσε τὴν γυναῖκα τοῦ Ἰσμαήλ, ἐξηκολούθησεν ὁ γέρον. Ἐφῆρεν αὐτὴν ὁ γενναῖος ἄγνωστος εἰς τινα παρακειμένην οἰκίαν, ἀκολουθούμενος ὑπὸ τοῦ πλῆθους· ἐμείνεν ἐν αὐτῇ ἔλιγα λεπτά καὶ ἐξῆλθεν. Οἱ ἄνθρωποι ὑπέδεχθησαν αὐτὸν μετ' ἐνθουσιασθῶν κραυγῶν, ἀλλ' ἐκεῖνος ἐφάνετο μὴ προσέχων. Ἐπὶ τέλους, ἐνῷ εἶχον πλησιάσῃ αὐτὸν ἐν τινι στενωπῷ, διὰ νὰ παρατηρήσῃ καλῶς τίς ἦτο, ἐχάθη ἀπὸ τὸν ὀφθαλμῶν μου. Σχηδὸν ταῦτα συνέβησαν· τὸ ἀληθὲς ὅμως εἶναι ὅτι πλείστα ὅσα παρέλειψα.

Ἄπαντες εὐχυσαν, κατὰ τὸ σῆμα, τοὺς μακροὺς αὐτῶν πόγωνας διὰ τῆς χειρὸς, φέροντες αὐτὴν ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω, καὶ νέος ψίθυρος, μείζων τοῦ πρώτου, διεχύθη ἐν τῷ κερφειῳ.

Ὅλιγας ἐτι λέξεις περὶ τῆς καταπληκτικῆς πλημμύρας καταλιπούσης φοβερὰς καὶ ἀνεξάλειπτους ἐντυπώσεις ἐν τῇ μνήμῃ τῶν κατοίκων. Τὴν ἐπιούσαν, τῆς σωτηρίας τῆς γυναικὸς, ἰδίως κατὰ 10 π. μ. τὰ ὕδατα ἐφάνετο ὅτι ἐμελλόν νὰ κατακλύσωσι συμπασάν τὴν πόλιν. Καὶ αὐτὴ ἡ γέφυρα, ἡ ἔχουσα ὕψος ὄχι σμικρὸν, ἐκαλύφθη ὑπὸ τοῦ ἀκατασχέτου ποταμοῦ, πληρώσαντος καὶ αὐτὰς τὰς ὁδοὺς εἰς τὰς ὑποίας οὐδέποτε ἐφῆρτάντο ὅτι ἤδύνατο νὰ φθάσῃ διὰ τὸ ἀνωφερὲς αὐτῶν. Τὰ ὑπόγεια τῶν καταστημάτων καταπλημμύρησαν ὡσαύτως, ὑποστάντων τῶν κυρίων αὐτῶν ἀνυπολογίστους ζημίας. Ὅσαι οἰκίαι τῶν δύο παρὰ τὰς ὄχθας προαστείων ἠδυνήθησαν νὰ ἀντιστάσῃ τὴν νύκτα εἰς τὴν ὄρμην τοῦ βεῦματος κατὰ τὴν φουερὰν καὶ ἀποτρέψαιον ἐκείνιν ὄραν τὸ μὲν ἔνεκα τῆς αὐξήσεως τῶν ὑδάτων, το δ' ἐκ τῆς συσπρῦσεως τῶν παρασυρμένων κορμῶν, φερομένων μεθ' ὄρμης καὶ δυνάμεως ἀκαταβλήτου, κλονούμεναι κατέπιπτον, ὡς εὐθραυστοὶ κάλαμοι, πληττόμενοι ὑπὸ τῆς χειρὸς τοῦ δαίμονος τῆς καταστροφῆς. Δηγοῦνται μετὰ φρίκης πλείστοι τῶν κατοίκων, μάρτυρες ἀξιοβίβτοι, ὅτι εἶδον πτώματα προβάτων καὶ ἄλλων κτηνῶν φερόμενα ἐπὶ τῶν ὑδάτων καί, ὅπερ ἐδωκεν ἄνευ τῆς συνταράσσον τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου μέχρι τῶν ἐσχάτων τῆς μυχῶν, βρέφος μετὰ τῆς κοιτίδος, ἢ μᾶλλον σκάφη, διότι τὸ δυστυχὲς ἦτο πτωχὸν τεκνίον πτωχῆς μητρὸς. Ἐκοιμάτο ἤσυχον

καὶ ἀμέριμον, ἐνῷ ἐφέρετο εὐθὺς πρὸς τὸν θάνατον, οὐδενὸς ἀποτολήσαντος ν' ἀποπειραθῇ τι πρὸς σωτηρίαν του. Τὸ συμβῆναι τοῦτο δὲν εἶναι ἄρα ἀκριβὲς εἰκὼν τοῦ ταλαιπώρου ἡμῶν βίου! . . . (Ἐπεταὶ συνέχεια).

ΕΚ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ.

Α'.

ΤΟ ΓΕΝΟΣ ΤΩΝ ΠΙΘΗΚΩΝ.

Μεταξὺ τῶν τετραπόδων ζῴων τῶν εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης διεσπαρμένων, ὁ πίθηξ ἔχει μεγίστην ὁμοιότητα μετὰ τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωμα τοῦ Θεοῦ πλασθέντος, διὸ καὶ τινες τῶν φιλοσόφων, τῶν εἰς τὸ σύστημα τοῦ ὕλισμοῦ ἀνακόντων, παραδέχονται ὅτι ὁ διὰ διαφόρων μεταμορφώσεων καὶ ἀλλεπαλλήλων ἐπιδράσεων ἐν τῷ κόσμῳ παραχθεὶς ἄνθρωπος, ἐκ τοῦ πίθηκος τὴν ἀρχὴν ἔλαβε, μέλας τὸ σῶμα καὶ πλήρης τριχῶν. Ἀλλὰ τοῦτους μὲν καὶ τὸ αὐτῶν σύστημα ἔωμεν χεῖρειν, γράφοντες μόνον ὀλίγα τινὰ περὶ τοῦ γένους τῶν πιθήκων.

Οἱ πίθηκοι ἀποτελοῦσιν ἰδιαιτέραν τάξιν ζῴων, τὴν καλουμένην τῶν τετραχειρῶν· διότι ἀντὶ ποδῶν, δι' ὧν εὐκόλως ἀναβήχωνται καὶ μετὰ μεγίστης ταχύτητος ἐπὶ τὰ ὑψηλότερα δένδρα ἀναβαίνουν. Εἰς τὴν τάξιν δὲ τῶν τετραχειρῶν ἀνήκουσιν α) οἱ λεγόμενοι καθαυτὸ πίθηκος, καὶ β.) οἱ Μάκοι, ὅτινες ζῶντες κατὰ τὴν Ἀσίαν καὶ Ἀφρικὴν ἔχουσι ὁμοίως τέσσαρας χεῖρας, ὁμοιάζουσι ὅμως κατὰ τὴν κεφαλὴν μᾶλλον μὲ τὴν ἀλώπεκα, τὸ δὲ σῶμα αὐτῶν λεπτότερον καὶ ἀσθενέστερον ὑπὸ τῆς φύσεως κατεσκευάσθη.

Διαφορῶνται δὲ οἱ πίθηκοι ὡς ἐκ τῆς οὐρᾶς τῶν 4.) εἰς Ἀούρους, 2.) εἰς Βραχυούρους, καὶ 3.) εἰς Μακρούρους. Πατὴρ δὲ αὐτῶν εἶναι ἡ κατὰ τὴν Ἀσίαν, Ἀφρικὴν καὶ Ἀμερικὴν διακεκλιμένη ζῴων, κατοικία δὲ τὰ ἐκτεταμένα καὶ ὀπωροφόρα δάση.

Ἡ συνήθης τροφὴ τῶν εἶναι ὄπωρα, φύλλα, γεννήματα, ρίζαι, κεχρί, ἀραβόσιτος, ζαχαροκάλαμος καὶ ἕτεροι καρποὶ τῶν κήπων, ἐτι δὲ ὡὰ πτηνῶν, κοχλίας, ὄστρίδια καὶ ἰχθύς. Πίνουσι δὲ ὕδωρ, γάλα, οἶνον γλυκὺν, μεταχειριζόμενοι ὡς πατήρια τὰς παλάμας τῶν.

Ζῶσι κατ' ἀγέλας, ἐκ τῶν ὁποίων ἐκάστη ἀνακηρύττει ἀρχηγὸν τὸν ἰσχυρότερον ἐν αὐτῇ, πρὸς ὃν ὑπακούουσιν ὡς ὑπὸ κροῦ καλοῦ ἡγεμόνος, ἀναδειχθέντος διὰ τῆς ἰκανότητός του καὶ τῶν προτερημάτων, καὶ οὐχὶ κληρονομικῷ δικαίωμάτι.

Οἱ πλείστοι τῶν πιθήκων γενῶσιν ἐν, τινὲς δὲ καὶ ὄω, πρὸς 2) μεγίστην φιλοστοργίαν δεικνύουσιν, ὑπερβαίνοντες πολλὰκις καὶ αὐτὴν τὴν πατρικὴν φιλοστοργίαν τῶν λογικῶν ὄντων.

Ἡ ζωὴ τούτων διαρκεῖ εἰς μὲν τὰ μικρὰ εἶδη περὶ τὰ 10 ἕως 15 ἔτη, εἰς δὲ τὰ μεγάλα περὶ τὰ 40 ὅταν διάγωσι βίον ἐλεύθερον ἐντὸς τῶν δασῶν, ἅμα ὅμως συλλεθῶσι καὶ κεκλεισμένοι ἐντὸς τῶν οἰκιῶν τὸν βίον διάγωσι, τότε οἱ πλείστοι ἀποθνήσκουσιν ἐκ μαρasmus, ἢ ἐκ τινος ἀσθενείας ἰδιαιτούσης τῇ τάξει ταύτῃ, καθ' ἣν ἡ οὐρὰ ἐξελοῦται, καὶ οἱ σπόνδυλοι ἐξαφανίζονται, ὅτε τάχιστα ὁ θάνατος ἐπέρχεται.

Μεταξὺ τῶν πιθήκων οἱ κυριώτεροι εἶναι οἱ Σάτυροι, καὶ οἱ Τρωγλοδῦται. Ὁ Σάτυρος πλησιάζων μάλιστα κατὰ τὴν μορφήν πρὸς τὸν ἄνθρωπον, ὅθεν καὶ ὠνομάσθη.

Ὁράγκ-Οὐτάγκ, ἦτοι ἄνθρωπος τοῦ δάσους, βαδίζει συνήθως ὄρθως, κρατῶν πολλὰκις βάρθρον ὡς ὕπλον. Ἴψος ἔχει περὶ τοὺς 5 πόδας, εἶναι πρῶτος, εὐκόλως ἡμερόνεται, καὶ μανθάνει νὰ

ἐκτελεῖ διαφόρους οἰκιακὰς ὑπηρεσίας. Ἄπαν τὸ σῶμα του, ἐκτὸς τοῦ προσώπου, τῶν ὠτων καὶ τῶν χειρῶν εἶναι τριχωτὸν, τὸ χροῖμα του ἐρυθρὸν, ἀποκλίνον πρὸς τὸ μέλαν, ἢ δὲ πατρὶς του αἰ ἀνατολικαὶ Ἰνδία, καὶ ἰδίως ἡ νῆσος Βόρνεος, κατοικεῖ δὲ ἐντὸς ἐρήμων δασῶν καὶ παρὰ τὰς ὄχθας τῶν ποταμῶν.

Καταδικαζόμενος ὁ Σάτυρος κρύπτεται ἐντὸς τῶν φύλλων τῶν ὑψηλῶν δένδρων. Οἱ ὀφθαλμοὶ του εἰσὶ μικροὶ, ὁμοίως καὶ τὰ ὠτα, ὅμοια πρὸς τὰ τοῦ ἀνθρώπου, τὰ χεῖλη ἐρρυτιδωμένα καὶ παχέα, ἡ κάτω σιαγὼν μακροτέρα τῆς ἄνω, ἡ κοιλία λίαν ἐξογκωμένη, ὁ δὲ λαμβὸς βραχύς.

Οἱ Τρωγλοδῦται. Οὗτοι εἶναι ὑπὲρ πάντας τοὺς λοιποὺς πιθήκους ὁμοίτεροι τῷ ἀνθρώπῳ, καὶ κατὰ τὸ μέγεθος καὶ κατὰ τὸ ἐξωτερικὸν σχῆμα καὶ κατὰ τὰ ἦθη. Ζῆ ἐπὶ τῆς ἐνδοτέρας Ἀφρικῆς, ἔχων μῆκος 5 ποδῶν, σῶμα ἰσχυρὸν καὶ νευρώδες, πρόσωπον σχεδὸν ὅμοιον τῷ τοῦ ἀνθρώπου, ἄτριχον, χεῖρας δὲ καὶ πόδας ὁμοίως ἀτρίχους. Τὸ στήθος, τὰ σκέλη, τὰ γόνατα, καὶ ἡ κοιλία εἶναι ὀλίγον τριχωτά, εἶναι ἰσχυρώτατος καὶ τολμηρότατος, ὥστε καὶ κατ' αὐτοῦ τοῦ λέοντος καὶ τοῦ ἐλέφαντος ὄρμη. Ὁ Τρωγλοδῦτης ὀνομάζεται προσέτι Ἀφρικανὸς Ἀγρι-ἄνθρωπος, Πόγγος, Ἰόκος· ὅταν μικρὸς συλληφθῇ, εὐκόλως ἡμερόνεται, καὶ γίνεται διαφόρους οἰκιακὰς ὑπηρεσίας, μιμούμενος ὅλας σχεδὸν τὰς πράξεις τοῦ ἀνθρώπου. Οἱ ἀρχατοὶ ἀναφέρουσι περὶ Τρωγλοδύτων Αἰθίοπων, οὗς οἱ Γαράμαντες, κάτοικοι τὸ πάλαι τῆς Ἀφρικῆς συνέλαβον διὰ τεθρίππων. Ὁ Ἡρόδοτος ἀναφέρει ἐν Βιβλ. Δ'. § 483 ὅτι οὗτοι ἦσαν οἱ τάχιστοι τῶν ἀνθρώπων πάντων, ἐξ ὧν ἤκουσεν, ἔτρωγον δὲ ὄψεις καὶ σαύρας καὶ τὰ παρόμοια τῶν ἔρπετων, οὐδεμίαν δὲ γλώσσαν εἶχον, ἀλλὰ μόνον ἐτρῖον ὡς νυκτερίδες. Πιθανῶς ὅμως νὰ ἦσαν οἱ σήμερον κληθόμενοι Τρωγλοδῦται πίθηκος.

Οἱ Κοκίται. Οὗτοι ζῶσιν ἐπὶ τῆς Βρασιλίας, καὶ ἰδίως εἰς τὸ Περού. Ἡ μορφή των εἶναι ἀπεχθεστάτη, αἱ τρίχες των ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον μελαναί, τὸ δὲ σῶμα 1 1/2 πόδα μακρὸν καὶ ἡ οὐρὰ των 2. Αἱ χεῖρές των εἶναι τετραδάκτυλοι, ἀλλ' ἡ οὐρὰ των τοὺς βοήθει ὡς ἄλλη χεὶρ, διότι μετὰ ταχύτητος τὴν ἄκρην τῆς οὐρᾶς τυλίσσουν εἰς τοὺς κλώνους τῶν δένδρων καὶ κρατοῦνται συνδεδεμένοι δι' αὐτῆς οὕτως ὥστε ταλαντευόμενοι σχηματίζουσι κεκμπλιν γραμμὴν ἔχουσαν μεγίστην ἔκτασιν. Διὰ τῆς οὐρᾶς των σύρουσι καὶ πράγματα ἐκ τῆς γῆς, ἅτινα ὡς διὰ χεῖρὸς πλησιάζουσι εἰς τὸ στόμα. Ζῶσιν ἀγελήθων καὶ διατρέβουσι πάντοτε ἐπὶ τῶν δένδρων, καταβαίνουσι δὲ μόνον ὁσάκις πρὸκειται νὰ σθέσωσι τὴν δίψαν των. Σπρονδονίζονται δὲ μετὰ μεγίστης ταχύτητος πιδῶσιν ἀπὸ τοῦ ἐνὸς εἰς τὸ ἕτερον δένδρον, ἂν δὲ τὸ διάστημα τοῦτο εἶναι μακρὸν συνεστραπτῶνται πολλοὶ ὄμοῦ, ὁ εἰς ἐκ τῆς οὐρᾶς τοῦ ἑτέρου εἰς σχῆμα ἀλύσου καὶ κινουνται οὕτως εἰς τὸν ἄερα, ἔως οὐ φθάσῃ ὁ κατώτερος τὸ δένδρον εἰς ὃ θέλουσιν ν' ἀναβῶσιν, ὅτε ἀναστρέφει καὶ τοὺς λοιποὺς. Τρέφονται δὲ οἱ Κοκίται με ἰχθύς, ὄπωρα καὶ ἔντομα.

Ὁ Μακρόχειρ. Οὗτος ὑποδιαιρεῖται εἰς δύο κλάσεις, εἰς μέγαν μακρόχειρα, καὶ εἰς μικρόν. Πατὴρ δὲ τούτου εἶναι αἱ Ἀνατολικά Ἰνδία, καὶ ὁ μὲν μέγας εἶναι μέλας, τὸ πρόσωπόν του φαῖον, ἡ περιφέρεια τῶν ὀφθαλμῶν, τοῦ στόματος καὶ τῆς ρινὸς ἄτριχος καὶ μαλαγγρονή, αἱ δὲ χεῖρες καὶ οἱ πόδες φαῖοί. Τοῦ μικροῦ ἡ κεφαλὴ καὶ οἱ βραχίονες εἶναι μαλαγγρονεοὶ ὁ λαμβὸς, τὸ στήθος, ἡ κοιλία καὶ οἱ πόδες φαῖοί.

Ἡ Μορμώ. Ὁ πίθηξ οὗτος διατρίβει εἰς τὰ μεγάλα καὶ πυκνὰ δάση τῆς Γουινέας, ἐπὶ τῆς δυτικῆς ἄκρας τῆς Ἀφρικῆς, καὶ τῶν Ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν, τρεφόμενος με ὄπωρα. Μῆκος ἔχει 2 ἕως 2 1/2 ποδῶν. Αἱ τρίχες του εἶναι ἐριώδεις καὶ ἀποστίλλουσι χροῖμα αἰθαλίτηρον· χεῖρας δὲ ἔχει ἐντελῶς ἀτρίχους, ὁμοία

ταῖς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἐρυθροὺς καὶ ἀτρίχους ἐπιγλουτίους τύλους. Διαφέρει πάντων τῶν λοιπῶν πιθήκων κατὰ τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ μακρὸν ῥύγχος. Ἐχει βίνα μακράν, ἐπίπεδον καὶ ἐρυθρὰν, περὶ δὲ τὸ στόμα τρίχας ἀκανθώδεις, καὶ ἐπὶ τῶν γνάθων μακρὰς καὶ κυκλὰς ρυτίδας παραλλήλους τῆς βίνης. Ἐν γένει ἡ μορφή τοῦ ζῴου τούτου εἶναι ἀγρία καὶ ἀπεχθεστάτη.

Ὁ Ἀμαδρῶς. Ζῆ κατὰ τὴν ἐνδοτέραν Ἀφρικὴν, εἶναι ἰσομεγέθης με τὴν Μορμώ, ἀγριώτατος κατὰ τὴν μορφήν καὶ τὴν φύσιν, ἡ κεφαλὴ του καλύπτεται ὑπὸ χαίτης δασυτάτης, μήκους 30 ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου, προσέτι ἔχει ἐπὶ μὲν τοῦ στήθους καὶ τῶν βραχιόνων τρίχας πυκνοτάτας, ἐπὶ δὲ τοῦ λοιποῦ σώματος ὡς τὸ χροῖμα τῶν ζῴων χόρτων, χεῖρας δὲ ἰσχυροὺς, καὶ κεφαλὴν μακράν ὡς τὴν τοῦ κυνός. Τὸ πρόσωπόν του εἶναι ἄτριχον τὸ ῥύγχος μέλαν. Πρὸς τούτοις ἔχει τύλους ἐρυθροὺς ἐπὶ τῶν γλουτῶν. Ἡ συνήθης τροφὴ τούτου εἶναι αἱ ὄπωρα.

Πιθηξ ὁ κοινός. Οὗτος ὁ ἐν τῇ Εὐρώπῃ γνωστότατος στερεῖται οὐρᾶς. Ἐχει 18 μέχρις 20 δακτύλων μῆκος, χροῖμα αἰθαλίτηρον, πρόσωπον ἄτριχον καὶ πλήρες ρυτίδων, χεῖρας δὲ μελανὰς καὶ ἀτρίχους. Κατοικεῖ ἐν τῇ βορείῳ Ἀφρικῇ καὶ ἐν τῇ μεσημβρινῇ Ἀσίᾳ. Τρώγει παντὸς εἶδους ὄπωρα, ρίζας, φύλλα, ἄρτον, ὡὰ, ἔντομα, καὶ πίνει ὕδωρ, ζῦθον, γάλα καὶ οἶνον. Ἡμερόνεται εὐκόλως, καὶ τρέφεται χάριν διασκεδάσεως εἰς πολλοὺς τῆς Εὐρώπης οἴκους, εἶναι δὲ ἀστείωτατος καὶ μανθάνει πλείστα ὅσα παιγνίδια. Πολλοὶ τούτων ζῶσιν ὁμοῦ καὶ κάθηται σιωπηλοὶ καὶ σοβροὶ, ἂν δὲ τοὺς ἀνησυχῆσῃ τις ἐξοργίζονται, προτείνοντες ὡς ὄπλον τοὺς λευκοτάτους ὀδόντας των, πλὴν ἀνικάνους νὰ καταβάλλωσι τὸν ἐπιτιθέμενον ἔχθρον.

Ὁ Σιληνός. Οὗτος εὐρίσκεται κυρίως ἐπὶ τῆς νήσου Κεϋλάνης, ἔχων μῆκος 2 ποδῶν, οὐρὰν βραχίειαν, καὶ ἐφ' ὅλου τοῦ σώματος ἰκανῶς μακρὰς καὶ φαῖας τρίχας. Τὸ ἐπὶ τοῦ στήθους αὐτοῦ ἐξηπλωμένον μακρὸν, λευκὸν καὶ πλατὺ γένειον παριστᾷ τὸ ἦθος αὐτοῦ σοβαρὸν καὶ μεγαλοπρεπές. Διατρίβει δὲ εἰς τὰ δάση τρεφόμενος με καρποὺς παντοειδεῖς, καὶ εὐκόλως ἡμερόνεται ὅταν νέος συλληφθῇ.

Ὁ Νεμαίος. Ὁ πίθηξ οὗτος εἶναι ἐκ τῶν ὠραιοτέρων τοῦ γένους τούτου τῶν ζῴων διὰ τὴν ποικιλίαν τῶν χρωμάτων τοῦ σώματος, καὶ διὰ τὸ σοβαρὸν ἦθος του. Ἐχει 2 ποδῶν μῆκος καὶ οὐρὰν ἰσομήκη τῷ σώματι. Περιφέρεται δὲ ἐπὶ τῶν Ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν καὶ τῆς Κίνας. Τὸ στήθος, οἱ βραχίονες, τὸ γένειον καὶ ἡ οὐρὰ του εἶναι λευκά, οἱ δὲ μῆροι, ἡ βράχις, καὶ τὸ ἄνω μέρος τῶν χειρῶν μελανὰ, καὶ τὸ τριχωτὸν αὐτοῦ πρόσωπον καὶ αἱ κνήμαι αἰθαλίτινα.

Ὁ Κυροκέφαλος. Τὸ εἶδος τοῦτο τῶν πιθήκων ζῆ κατὰ τοὺς δυτικούς αἰγιάλους τῆς Ἀφρικῆς, μῆκος ἔχει 1 1/2 ποδῶν, βαδίζει ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον με τὰς τέσσαρας χεῖρας, καὶ εὐκόλως ἡμερόνεται. Ἡ μορφή των εἶναι ἀπεχθεστάτη. Ἐχουσι οὐρὰν τινὲς μὲν βραχίειαν, τινὲς δὲ μακράν. Χρῶμα δὲ ἔχουσι ψαρόν, ὕψισθεν δὲ γλουτοὺς ἐρυθροὺς. Ζῶσιν ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν ὄρεων, ἐνίοτε δὲ καὶ ἐπ' αὐτῶν τῶν πάγων. Πίνουσι μετὰ μεγίστης ὀρέξεως τὰ πνευματώδη ποτὰ, δι' ὧν μεθύοντες εὐκόλως συλλαμβάνονται. Εἶναι ἀστείωτατοι μανθάνοντες διάφορα διασκεδαστικὰ παιγνίδια.

Πιθηξ ὁ Αἰθίοψ. Οὗτος ζῶν ἐπὶ τῆς μεσημβρινῆς Ἀμερικῆς, ἀνίκει εἰς τὴν τάξιν τῶν μακρούρων, μῆκος ἔχει δύο ποδῶν, καὶ χαίτην μικράν, τὸ πρόσωπόν του ὡς καὶ ἐλάκηνον τὸ σῶμα κλίνει πρὸς τὸ μέλαν χροῖμα, ὁ λαμβὸς, τὸ στήθος καὶ ἡ κοιλία εἰσὶ μᾶλλον λευκά. Τρέφεται με ὄπωρα, ἰχθύς καὶ ρίζας.

Πιθηξ ὁ Πιλοφόρος. Πατὴρ τούτου εἶναι ἡ νῆσος Κεϋλάνη, ἐξ ἧς φέρεται εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ τρέφεται εἰς πολλοὺς οἴκοι διὰ

την εὐμάθειάν του καὶ τὰς ἀστυειότητας. Μῆκος ἔχει μέχρι 12 δακτύλων καὶ οὐρὰν μικροτέραν τοῦ σώματος. Ἡ βράχιν οἱ βραχιόνες καὶ τὰ σκέλη του εἰσι φαῖα, ὁ δὲ λαιμὸς, τὸ στῆθος καὶ ἡ κοιλία λευκόφαια. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του ὑπάρχει δίκην πύλου ἀρκοῦσα ποσότης τριχῶν, ἐξ οὗ ὠνομάσθη καὶ πιλοφόρος. Τροφή δὲ τούτου εἶναι ῥίζαι γλυκεῖαι, ὀπώραι καὶ ὀρύζιον.

Ὁ Μακρόρριν. Οὗτος ἔχει τριῶν μέχρι τεσσάρων ποδῶν ὕψος, εὐρίσκειται εἰς πολλὰς Ἀνατολικὰς νήσους τῶν Ἰνδιῶν καὶ ἰδίως ἐπὶ τῆς νήσου Βόρνεο κατ' ἀγέλας ἐπὶ τῶν δένδρων καὶ παρὰ τὰς ὄχθας τῶν ποταμῶν. Διὰ τῆς μακρᾶς καὶ λεπτῆς ῥινὸς αὐτοῦ διαφέρει πάντων τῶν ἄλλων, δι' ἧς καὶ οὕτω ὠνομάσθη, τὸ σῶμά του καλύπτεται ὑπὸ πυκνῶν τριχῶν, κατὰ μὲν τὴν κεφαλὴν καὶ τοὺς ὤμους καστανῶν, τὴν δὲ βράχιν καὶ τὰς πλευρὰς ξανθῶν, καὶ περὶ τὴν κοιλίαν καὶ τὸ στῆθος ἐρυθρῶν. Δυσκόλως ἐξημερώνεται, εἶναι δὲ ζωηρότατος καὶ ἀγριώτατος.

Ὁ Μολόχος. Ὁ πίθηκος οὗτος ἔχει μορφήν ἀλλόκοτον καὶ παρὰ τὸν ἄλλο, τὸ σῶμά του καλύπτεται ὑπὸ μακρῶν, λευκοφαιῶν καὶ πυκνῶν τριχῶν, χεῖρας δὲ ἔχει μακροτάτας, ἐκτεταμένας μέχρι τῶν ποδῶν, τὸ πρόσωπόν του δὲ εἶναι ἄτριχον καὶ λευκόφαιον. Τὸ γένος τοῦτο τῶν πιθήκων ζῆ ἀγελήδων ἐπὶ τῶν δασῶν τῶν Μαλου κικῶν νήσων καὶ τῆς Σουμάτρας, ἔχον ἀνάστημα περὶ τοὺς 3 πόδας, τρέφεται δὲ μὲ φύλλα, ῥίζας καὶ ὀπώρας.

Ὁ Ἰνδρῖς. Οὗτος ἀνήκει μᾶλλον εἰς τὸ γένος τῶν Μάκων, διαφερόντων, ὡς προηγουμένως εἶπομεν ὀλίγον τῶν Πιθήκων. Ζῆ κατὰ τὴν Μαγαδασκάρ, τὸ δὲ ὄνομα αὐτοῦ Ἰνδρῖ ἀποδοθὲν ὑπὸ τῶν Ἰθαγενῶν τῆς χώρας ταύτης, σημαίνει Ἀγριάνθρωπος. Τὸ χροῖμα αὐτοῦ εἶναι μελανόν, ἡ δὲ οὐρὰ βραχεῖα καὶ λευκὴ. Μῆκος δὲ ἔχει 3 1/2 ποδῶν. Οἱ κάτοικοι τῆς Μαγαδασκάρ γυμνάζουσι τὸν πίθηκα τοῦτον ὡς κύνα, καὶ πρὸς κυνηγεσίαν μεταχειρίζονται αὐτὸν, ἐναντίον αὐτῆς τῆς φύσεώς του ὡς πρᾶξου ἔντοτος καὶ μὴ ἐσθίουτος παντελῶς κρέας καὶ ἄλλας ζωϊκὰς οὐσίας, ἀλλὰ μόνον διὰ χόρτων καὶ ὀπωρῶν τρεφόμενος.

Πιθηξὶς ὁ Λευκοκέφαλος. — Τὸ μῆκος τοῦ πίθηκος τούτου φθάνει μέχρι τῶν 13 δακτύλων. Αἱ τρίχες τοῦ σώματός του, εἶναι μελαναί, μόνον ἡ κεφαλὴ του καλύπτεται ἀπὸ μικρᾶς καὶ λευκοκιτρίνουσ τρίχας. Ἡ οὐρὰ του εἶναι μακρὰ καὶ περὶ τὰ ἄκρα δασεῖα ὁμοιάζουσα μᾶλλον τῇ οὐρᾷ τῆς ἀλώπεκος. Ζῆ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μόνος, καὶ ἐνίοτε κατ' ἀγέλας μικρὰς ἐντὸς τῶν μεγάλων δασῶν τῆς μεσημβρινῆς Ἀμερικῆς. Εἶναι δειλὸς καὶ ἀκνηρὸς, διὸ καὶ ἔτερα εἶδη πιθήκων τὸν καταδιώκουσι καὶ τὴν τροφήν του ἀφαρπάξουσι. Τρέφεται μὲ ὀπώρας, τρώγει προσέτι καὶ τὰς μελίσσας τῶν ἑποίων τὰς κυψέλας μετὰ χάριτος καὶ τέχνης καταστρέφει.

ΕΠΕΙΣΟΔΙΟΝ.

Ἦτο ἐσπέρα θερρινή. Ἐκτὸς, τὸ πᾶν ἐγέλα'

Ἦχῶ τοῦ κόσμου, ἦν χαρὰ ἦχῶ δὲ ταύτης τρέλλα.

Ἐντὸς αἰθούσης σκοτεινῆς, μὲ μόνην ἀτμοσφαῖραν,

Τὸ μελανοδοχεῖόν μου, καθρέπτει μίαν σφαῖραν.

Ἐσπούδαζον. Ὁ Ὀμηρος, Βολταῖρ σὺν Δημοσθένει,

Ὡς πυραμίδες ἴσταντο τριγύρω τεταγμένοι.

Μικρὸς πολλὸς, ὡς τὸ πτηνὸν ποῦ μόλις πτερυγίζει,

Ἦμην ἰσχνὸς τροφήν νοὸς τὸ σῶμα' ἀδυνατίζει.

Ἄνοιγ' ἡ θύρα σιγανὰ εἰσέρχεται δὲ μία
Νεανίς· εἰς τὸ βλέμμα τῆς ἀνέγων· *Εὐζωτα.*

» Ἄρκει, μοι λέγει, ὡς ἔδω' τὰ περαιτέρω πλάνη'

» Τὸ ἀχανὲς ὅστις μετρεῖ, καιρὸν ματαίως χάνει.

» Ἐρωτῆς, ἄνθη, ἡδοναὶ τὸ δρομολόγιόν σου

» Τοιοῦτον ἔστω τοῦ λοιποῦ τὸ σμῆνος τῶν σοφῶν σου

» Τοιοῦτον εἶχεν ὁ Θεὸς, τὰ κρίματα θανάτου,

» Ἐπ' ἑπτά, ἰδὼν ἑπτὰ σοφοὺς εἰς τὰ νερά του.

« Καὶ ὁ Σωκράτης φαλακρὸς ἐξ ἔρωτος κατέστη'

« Ὁ Πραξιτέλης, πρὶν νεκρὸς, μὲ Φρόνης πῦρ ἀνέστη.

« Μελέτη, γράμματα, σπουδὴ, — Συναί! Αἰ δὲ ἡμέραι

« Γοργᾶ, γοργᾶ μᾶς χαιρετοῦν' εἰπέ εἰς ὅλα: *Χαῖρε*

» Ἡ μύτη ῥόδον ἂν ποθῆ, ῥιλὶ τὸ στόμα θέλει·

» Ἦν δὲ ἄσμα τῆς νυκτὸς, εἰς ἔρωτος ἀνατέλλει.

» Αὐτὰ στενωὸς σοὶ συνιστᾷ πρὸς ταῦτα δὲ τὴν Νέαν,

» Ἦτις ἀντίκρου κατοικεῖ ξανθὴν καὶ ῥωμαλέαν. —

Χρυσὸν μου στόμα, διατί νὰ μὴ σ' ἀκούσω τότε!

Μετανῶ ἀνωφελῶς καὶ κλαίω νῦν, ὅποτε

Καρπὸν συλλέγω τὸ μηδὲν' ἐμπρὸς μου μέλαν κύμα

Ὅριζων μόνος τῆς ψυχῆς! Αὐτὸ καὶ κρῖνον μνήμα!

Σὲ ἐνθυμοῦμαι συνεχῶς. Σὺ δὲ, ὦ Νεανία,

Ὅστις τοὺς στίχους μου αὐτοῦς, — ὑπομονῆς ἀδείξαι —

Διέλθης, διέλθε φριδρὸς τοὺς νεαροὺς σου χρόνους,

Κ' εὐθύμει, πρὶν παραδοθῆς εἰς ἀνιάτους πόνοους.

Τὸν πλοῦν γὰρ πλέων τῆς ζωῆς, θὰ μάθης κατ' ὀλίγον,

Ὅτι ὁ ἄνθρωπος σπιθηρ, εἰς τέφρα ἀπολήγῃ!

B.

Ο ΑΠΕΛΠΙΣ.

Ὁ κόσμος εἶναι πέλαγος,

ὁ χρόνος τρικυμία,

τὰ ἔτη εἶναι κύματα,

τὸ Μέλλον νῦξ ἀγρία

καὶ ναυαγὸς ὁ ἄνθρωπος

παλαίει μὲ αὐτά.

Εἰς μάτην ὁ ταλαίπωρος . . .

καὶ ἂν τὸ πρῶτον κύμα

παρέλθῃ κἂν πλειότερα,

εἰς παγετώδες μνήμα

ἢ ἄλλο ἐπερχόμενον

ἐξάφνης τὸν πετᾷ!

Ὅπως πλὴν ὑφίσταται

ὁ τάλας κακουχίας

καὶ πόσας τὸν ποτίζει

τὰ κύματα πικρίας,

προτοῦ εἰς τὰς ἀγκάλας του

ἢ τάφος τὸν δεχθῆ;

Ἡ Μοῖρα τὸν προώρισεν,
ἐνὸς ζῆ καὶ πνέει
μὲ κύματα καὶ κλυδωνας
ἀγρίους νὰ παλαίῃ
καὶ τέλος εἰς τοῦ Χάρωνος
τὸ σκάφος νὰ βιβθῆ!

Τίς εἶδε ναυαγήσαντας;
εἰς τοῦ νοὸς τὸν σάλλον
παράφορος καὶ ἐξῆλλος
ὁ εἰς κρατεῖ τὸν ἄλλον
καὶ σφίγγων τὸν πνιγόμενον
ἐλπίζει νὰ σωθῆ!

Κρατῶν πλὴν βυθιζόμενον
ὁ κοῦφος τί προσμένει;
ἰδοὺ φρικῶδες βάραθρον
ἐνώπιόν του χάνει,
ἐντὸς αὐτοῦ ἀμείλικτος
ἡ Μοῖρα τὸν ὠθεῖ!

Τῶν ναυαγῶν ἡ σύσφιγγις,
τὴν ὄλην Κοινωνίαν
δὲν ὁμοιάζει ἄρα γο
ἐξ ἧς τὴν θεραπείαν
ἐλπίζει τῶν βασάνων του
εἰς μάτην ὁ θνητὸς;

Τῆς Εἰμαρμένης παίγιον,
δι' ὄλου του τοῦ βίου,
βοήθειαν καὶ ἔλεος
ζητεῖ ἐκ τοῦ ἑμοίου,
ἐκλιπαρεῖ πνιγόμενον
πνιγόμενος αὐτὸς!

Δὲν εἶναι δὲ ἡ στάδιον
εὐρὴ ἡ κοινωνία,
εἰς ἣ ἀλληλοτρογγόνται
λιμώττοντα θηρία,
δὲν εἶναι εἰμὴ κλίβανος
αἰσχρότητος μεστός.

Πλοῖαριον σωσίβιον
νομίζει τὸ Συμφέρον
καὶ τοῦτο ἔχει σύμβολον
πᾶς νέος καὶ πᾶς γέρον,
πᾶς πένης καὶ πᾶς πλούσιος,
ἀγρότης ἢ ἀστός.

Ἦν δὲ φίλιας πρόσχημα
τὰ σμῆνη τῶν κολάκων,
χάριν αὐτοῦ, τοῦ φίλου τῶν
ὀρῶνται τὸν λάκκον,
χάριν αὐτοῦ τὸ ἔθνος τῶν
ἐπώλησαν πολλοί!

Καὶ πατροκτόνος μάχαιρα
ποσάκις δὲν ὑψοῦται,
χάριν αὐτοῦ καὶ ἄγριος

ὁ Ἄρης δὲν ὀρθοῦται
καὶ μὲ χειμάρρους αἵματος
πᾶν βῆμα του πωλεῖ;

Ἰδὲ αὐτὸν τὸν γέροντα!
τὸ κεκυρὸς του σῶμα
χροιὰν θανάτου ἔλαβε,
μυρίζει πλέον χῶμα,
πλὴν χάριν τοῦ Συμφέροντος
τὰ αἰσχίστα τολμᾷ!

Φιλάργυρος καὶ φίλαρχος
καὶ βδέλλα τοῦ πλησίον,
οὐδὲν καλὸν ἐποίησε
καθ' ὅλον του τὸν βίον,
πλὴν χάριν τῶν χρημάτων του
ὁ κόσμος τὸν τιμᾷ!

Εἰς μάτην πλὴν σπαράττουσι
τὰ σπλάγγνα μου ὀδύνας,
εἰς μάτην κατατρώγομαι
ἀφ' οὗ τὸ πᾶν δὲν εἶναι,
εἰμὴ καπνὸς καὶ ὄνειρον
πομφύλις καὶ σκιά.

Ἄλλ' ἄφες, ἄφες, πνεῦμα μου,
αὐτὰς τὰς ἀναμνήσεις
καὶ φέρε με πλανώμενον
παρθένος ὕπου φύσις
φαιδρὰ καὶ πολυθέλητρος,
ὡς νύμφη, μειδιά.

Εἰς τὴν καλύβην φέρε με
πτωχοῦ τινος ποιμένος,
ὅπως ἐκεῖ ἀμέριμος,
τῆς τύχης ὄλιος ξένος,
τὴν φύσιν ἔχων σύντροφον,
ὁ νοῦς μου μελοτά

Ἦ γῆ πῶς εἶναι πέλαγος,
ὁ Χρόνος τρικυμία,
τὰ ἔτη μαῦρα κύματα,
τὸ Μέλλον νῦξ ἀγρία
καὶ ναυαγὸς ὁ ἄνθρωπος
παλαίων μὲ αὐτά.

ΕΥΡ. ΣΕΚΙΑΡΗΣ.

ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΝ ΠΑΡΑΠΟΝΟΝ.

Τῆ Μ ...

Α΄.

Τεῖνε τὸ βλέμμα' χλοερὰ ἢ πεδιάς ἀπλοῦται,
 Πίνει ἢ γῆ τὸ ἄρωμα, τὴν δρόσον τῆς πρωΐας,
 Ὁ οὐρανὸς εὐήλιος τὴν φύσιν ἐγκολποῦται
 Καὶ ἔπαυσε τὸ ἄσμα' του τὸ κένθιμον ὁ βρύας.

Κλίνωμεν γόνυ, ἂν φαιδρὰ ἢ ὄψις τῆς πρωΐας
 Ἀποτυποῖ δημιουργοῦ ἀπείρου μεγαλεῖον,
 Μᾶς προκαλεῖ τὸν θαυμασμὸν κ' εὐχὴν εἰς τὰς καρδίας
 Καὶ ψάλλει ἄσμα' ἔρωτος τὸ εὐθυμον στρουθίον.

Ἀμέριμος ὡς τὸ πτηνὸν τὸ φλόγαρον ἐκεῖνο
 Πρὸ τῆς εἰκόνης τῆς αὐγῆς εἰς βέμβην ἀφειμένους
 Μύστης ἐπόθουν καὶ ἐγὼ τοῦ κάλλιου τῆς νὰ γίνω,
 Ἐν ἄγνωστον ἐπιζητῶν καὶ τῆς ὀδύνης ζένος.

Ὀνειροπόλου ἐκθαμβος ζωὴν ὠραιότεραν
 Καὶ ἠσθανόμην πτέρυγας ἐντὸς μου μεταρσίους,
 Εἰς ἐζωπύρει ἥλιος τὴν χρωπὴν ἡμέραν
 Κ' ἐνόμιζον ὅτι πολλοὺς διέτρεχον ἡλίους.

Αἴφνης διήλθες ὡς ἀκτὶς πλησίον μου ταχεῖα,
 Γλυκεῖα ὡς ὁ ζέφυρος ὁ μῦρα ἀποπνέων,
 Σὲ εἶδον καὶ τῆς βέμβης μου ἐλύθη ἡ μαγεία
 Καὶ ἔδραμον κατόπιν σου κατὰ σκιὰς παλαίων.

Τυφλὸς σὲ ἠκολούθησα, σκιά σου ἐγενόμην
 Μὲ πόθον ἀκατάληπτον μὲ τῆς ψυχῆς μου μέθην
 Ἄν φάσμα ἠκολούθησα ὦ, ἀγνοῶ, συγγνώμην...
 Ἄλλ' ἀπὸ ἄλλο ὄνειρον εἰς ὄνειρον ἀφείτην.

Β΄.

Καὶ σὲ ἠγάπησα πολὺ' καὶ εἰς τὸν ἔρωτά μου
 Τοῦ κόσμου ἐνδιέλαθον τὰ κάλλη ἁλοκλήρου
 Ἦτο ὡς μῦρον ἀλυκὸς ἄγνον τὸ αἰσθημά μου
 Καὶ μέγα ὡς ἡ ἐκφρασις ἐκείνη τοῦ ἀπείρου.

Καὶ τί ἂν σὲ ἐλάτρευσα μὲ θέρμην, μὲ μανίαν;
 Ἄλλὰ δὲν ὑποβάλλεται εἰς νόμους ἢ καρδία,
 Καὶ ἂν τὸ Θεῖον προκαλῆ διάπυρον λατρείαν,
 Σὺ τὸν Θεὸν μ' ἐδίδαξες ἐν τῇ ἀθανασίᾳ.

Εἶναι ὁ ἔρωτος ὄνειρον ζωῆς ἀγνωτέρας,
 Δεσμὸς συνέχων τὸν Θνητὸν πρὸς τὴν ἀθανασίαν,
 Ἐχει ἀρχὴν τὸ γένιον καὶ τὸν Θεὸν ὡς πέρας
 Κ' ἐνῶ συντέμνει τὴν ζωὴν εὐρύνει τὴν καρδίαν,

Καὶ μ' ἔτρεφεν ἐν βλέμμα σου, ὡς τρέφεται ἐν ἴον
 Μὲ μίαν εὐεργετικὴν ἀκτῖνα τοῦ ἡλίου.

Καὶ εἰς γλυκεῖαν ἔκστασιν πλησίον σου μεθῶν
 Στιγμὰς ὑπέκλεπτον χρυσᾶς ζωῆς ἐπουρανίου.

Εἰς τ' ὄμμα σου τὸ εὐγλωττον τὸν κόσμον εἶδον χαίρων
 Καὶ ἐφαντάσθην ψάλλοντα αὐτὸν εἰς τᾶσματά σου,
 Καὶ εἰς τὸ μάγον σύμπλεγμα τῶν διαυγῶν ἀστέρων
 Μονήρης ἀνεγίνωσκον τὸ φίλον ὄνομά σου.

ὦ! ἂν ὁ βίος μᾶς πλανᾷ, ἢ γλυκυτέρα πλάνη
 Ἐγγύς σου μ' ἐθαυκάλισεν ἢ το ζῶν ὀλίγη
 Ἄλλὰ εὐδαίμων, πλὴν πικρὰ ἢ μοῖρα μ' εἶπε — φθάνει —
 Κ' ἐκάγχασεν ἄλλ' ὕστερον, ἐδῶ τὸ ὄναρ λήγει.

Γ΄.

Ἄλλ' ἦτο ὄνειρον γλυκὸ πλὴν ἔσθες ταχεῖος
 Συγγνώμην ἂν ἐξέφερον τότε ἀράν, συγγνώμην.
 Σκιὰς σθεσθείσας σύνοφρος ἀναζητῶ ματαίως
 ὦ! κάλλιον ἔτι βαθύ, βαθύ νὰ ἐκοιμώμην.

ὦ! κάλλιον νὰ ἔμενον βαθύ πρὸ σοῦ τὰ χεῖλη,
 Καὶ ἄφρονος ὁ ἔρωτος μου νὰ διετέλει μάλλον,
 Καὶ ἡ ψυχὴ μου κάλλιον ποτὲ νὰ μὴ σ' ὠμίλει,
 Καὶ νὰ μὴ ἤκουες ποτὲ τὸ στῆθος μου τὸ πᾶλλον.

Ἦθελα τότε ἐν μιᾷ νὰ ζῶ κἂν ὀπτασίᾳ
 Ἐν ὄνειρον νὰ μὲ κρατῆ τερπνὸν ἐπὶ τοῦ βίου,
 Καὶ νὰ ἐκπνεύσω ὕστερον ὡς μέλους ἀρμονία,
 Ὡς δρόσος ἄνθους πρὸ μιᾶς ἀκτίνος τοῦ ἡλίου.

Καὶ ἤδη πλέον εἰς τὴν γῆν τί μένει νὰ ἐλπίσω,
 Ἐνῶ τοῦ βίου ἡ αὐγὴ εἰσέτι ἀνατέλλει;
 Ἄλλ' ἂν ποτε φίλην ψυχὴν, παρθένον συναντήσω;
 Ἄν ἴδω φῶς παρήγορον ποτὲ ἐν τῇ θυέλλῃ;

Ἄν ἄλλη κόρη τρυφερὰ καὶ μὲ ψυχὴν πλουσίαν,
 Μὲ χεῖλην πλήρη ἔρωτος ἐν ἄσμα' μου ζητήσῃ;
 Ἄν μοι προσφέρῃ ἔρωτα ἄγνον, θερμὴν λατρείαν,
 Τί τότε ἡ καρδία μου νεκρὰ θά ἀπαντήσῃ;

Νὰ ψάλλω; μὴ δὲν ἔψαλον ἐλέγους τῆς καρδίας;
 Ἄν ἐκλαυσα τὸ παρελθόν, τὸ μέλλον μου νὰ κλαύσω;
 ὦ! κάλλιον νὰ σιωπᾷ ἐν μέσῳ τῆς σκοτίας
 Ὀδύνη τόση, κάλλιον τὴν λύραν μου νὰ θραύσω.

Δὲν ψάλλει ὅστις ἔχασε πᾶν ὄνειρον ὠραῖον
 Ἄν ἄλλοτε ἐξύμνησα τῆς φύσεως τὰ κάλλη,
 Ἄλλ' ἤδη γόπτρον αὐτὴ δὲν μοι παρέχει πλέον.
 Ἢ λύρα τὴν ὀδύνην μου σιγῶσα μόνον ψάλλει.

Καὶ ἡ ἀνάμνησις ἀφοῦ μοι μένει τώρα εἶρων,
 Καὶ εἶναι χλεύη δι' ἐμὲ ἀφοῦ δὲν ἠγαπήθην,
 Ἀφοῦ καὶ παῖς ἐπίστευσα εἰς φάσματα ὄνείρων,
 Ὑγίαινε' ἤδη ἀνὴρ ἐπιζητῶ τὴν λήθην.

Κωτ. Φ. Σκόκος.